

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalouden koulutusohjelma

2021

Sonja Suomi

NAISTEN SJOITUSTOIMINTA VASTUULLISUUSNÄKÖKUL- MASTA

OPINNÄYTETYÖ AMK | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalouden koulutusohjelma

2021 | 44 sivua, 17 liitesivua

Sonja Suomi

NAISTEN SIJOITUSTOIMINTA VASTUULLISUUSNÄKÖKULMASTA

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millainen vaikutus vastuullisuudella on naisten tekemiin sijoituspäätöksiin. Tässä opinnäytetyössä vastuullisuutta tarkastellaan sijoituskohteisiin kohdistuvien kansainvälisten sopimusten, strategioiden ja vastuullisuusmittareiden kautta. Opinnäytetyön pääkysymys on: miten vastuullisuusnäkökulma näkyy naisten sijoituspäätöksissä?

Tavoitteen saavuttamiseksi valittiin kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä. Tutkimusta varten luotiin 17 kysymystä sisältänyt verkkokysely, joka julkaistiin Vauras Nainen – Facebook-ryhmässä. Vastauksia kyselyyn kertyi 85 kappaletta, mutta kysely jäi mahdollisesti Facebook-ryhmän uusien päivitysten jalkoihin eikä tavoittanut suurempaa vastaajakuntaa.

Kyselyn vastausten perusteella voidaan huomata, että vastuullisuus ei ollut vastaajien keskuudessa ensisijainen sijoituspäätökseen vaikuttava tekijä. Vastuullisuuteen on kuitenkin perehdytty ja se halutaan ottaa huomioon sijoittamisessa. Kiinnostus vastuulliseen sijoittamiseen on vahva, mutta yritysten ja rahalaitosten tulisi tuoda sitä enemmän esille, sekä yksinkertaistaa vastuullisten sijoituskohteiden löytämistä ja niihin sijoittamista.

ASIASANAT:

Vastuullisuus, ESG, sijoittaminen, naiset

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business

2021 | 44 pages, 17 pages in appendices

Sonja Suomi

WOMENS INVESTING ACTS FROM SUSTAINABILITY ASPECT

The purpose of this thesis was to find out what kind of effects sustainability has in investing acts made by women. In this thesis, sustainability is discussed from international agreements', sustainable investing strategies' and sustainability ratings' point of view. The main question is: does sustainability aspect show in women's investing acts?

The study uses quantitative research method to receive as many answers as possible. A web survey was published on Vauras Nainen – Facebook group. 85 of them answered to the survey but probably new publications on the Facebook group pushed this survey quickly down and because of that, the survey did not reach to all potential respondents.

Results show that sustainability is not the first aspect to consider when the respondents made investing acts. There is, however, interest towards sustainability, but it needs effort from companies and financial institutes so that sustainability becomes a priority when women consider future investing acts.

KEYWORDS:

Sustainability, ESG, investing, women,

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET TAI SANASTO	6
1 JOHDANTO	7
2 RAHOITUSMARKKINAT	8
3 SIJOITTAMISEN MÄÄRITELMÄ	10
4 VASTUULLINEN SIJOITTAMINEN	11
4.1 Vastuulliset sijoitusstrategiat	13
4.2 Kansainväliset sopimukset	14
4.3 Vastuullisuuden mittaaminen	17
5 SIJOITUSTUOTTEET	19
5.1 Sijoitusrahastot	19
5.2 Osakesijoittaminen	21
5.3 ETF	21
5.4 Joukkovelkakirja	22
6 NAISSET SIJOITTAJINA	23
7 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	26
7.1 Tutkimuskohde ja tavoitteet	26
7.2 Tutkimusmenetelmän valinta ja perustelut	26
7.3 Tutkimusaineiston kerääminen	27
7.4 Kyselyn laatiminen	27
8 TUTKIMUKSEN TULOKSET	29
9 YHTEENVETO JA LOPPUTULOKSET	40
LÄHTEET	43

LIITTEET

- Liite 1. Kysely
- Liite 2. Kysymys 4, avoimet vastaukset.
- Liite 3. Kysymys 10, avoimet vastaukset.
- Liite 4. Kysymys 16, avoimet vastaukset.
- Liite 5. Kysymys 17, avoimet vastaukset.

KUVAT

Kuva 1. Rahoitusjärjestelmä (Suomen Pankki 2021)	9
Kuva 2. Tuotto ja riski (Finanssialalle 2021)	10
Kuva 3. Vaikuttavat tekijät vastuullisessa sijoittamisessa (Hyrskke, A ym. 2020)	12
Kuva 4. ESG. (Finsif 2020)	14
Kuva 5. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet	17
Kuva 6. Morningstar vastuullisuusrating avattuna (Kitces 2021)	18
Kuva 7. Suomalaisen kotitalouden rahankäyttö (RAHA 2021)	23
Kuva 8. Suomalaisnaisten sijoitustavoite (Talouselämä 2021)	24
Kuva 9. Internetissä itsenäisesti sijoittavien naisten osuus (Talouselämä 2021)	25

KUVIOT

Kuvio 1. Ikäjakauma	29
Kuvio 2. Koulutustausta	30
Kuvio 3. Sosioekonominen asema	30
Kuvio 4. Kiinnostuminen sijoittamisesta	31
Kuvio 5. Sijoitusaika	31
Kuvio 6. Sijoitusprofiili	32
Kuvio 7. Sijoitusvarallisuus	32
Kuvio 8. Vastuullisen sijoittamisen merkitys	33
Kuvio 9. Vastuulliset sijoituskohteet	33
Kuvio 10. Vastuullisuus sijoituksissa	34
Kuvio 11. Vastuullisuusraportteihin perehtyminen	34
Kuvio 12. Vastuullinen sijoittaminen ja tuotto	35
Kuvio 13. Vastuullisen sijoittamisen tärkeid	36
Kuvio 14. Vastuullisen sijoittamisen väittämät	36
Kuvio 15. Vastuullisuuslajien painoarvot	37
Kuvio 16. Vältellyt toimialat/tuoteryhmät	37
Kuvio 17. Arvojen korostuminen sijoitussalkussa	38

KÄYTETYT LYHENTEET TAI SANASTO

ESG	Environmental, Social and Governance. Yritysten ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen sekä hallintotapaan liittyvät asiat
JPMorgan	Yhdysvaltalainen varainhoitoyhtiö sekä luotettujen tutkimusten tuottaja
PRI	Principles of Responsible Investment. Suom. vastuullisen sijoittamisen periaatteet.
SDG	Sustainable Development Goals. Suom. Yhdistyneiden Kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteet
TEM	Työ- ja elinkeinoministeriö
YK	Yhdistyneet kansakunnat

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena oli tutkia vaikuttaako vastuullisuus naisten tekemiin sijoituspäätöksiin ja näkykö vastuullisuusnäkökulma naisten sijoituspäätöksissä. Vastuullisuus on nykypäivänä kasvava megatrendi, jonka merkitys korostuu monessa yhteydessä. Yritykset ovat alkaneet panostamaan vastuullisuuteen enenevissä määrin ja näin ollen sijoittamisen maailmassa vastuullisuus on noussut merkittäväksi tekijäksi sijoituspäätösten osalta. Tarkoituksena on edistää kestävästä kehitystä maailmassa, joten sen painotusta ei voi vähätellä. Jatkuvan näkyvyytensä johdosta ihmisten kiinnostus sekä ymmärrys vastuullista sijoittamista kohtaan on varmasti noussut. Sijoituksia tarjoavat yritykset, muun muassa rahoituslaitokset, ovat lisänneet vastuullisuutta korostavia sijoituskohteita kuluneiden vuosien aikana.

Teoriaosuudessa käydään läpi mitä on vastuullisuuden merkitys sekä määritelmät sijoittamisessa. Sijoittamisen kokonaiskuvan luomiseksi teoriaosuudessa käsitellään rahamarkkinoiden taustoja, erilaisia sijoituskohteita sekä hieman taustaa naisten aktivoitumisesta sijoittamiseen.

Tutkimusosuus toteutettiin sähköisellä kyselylomakkeella, jossa oli ensin taustaa kartoitettavia peruskysymyksiä sekä vastuullisuuteen pureutuvia kysymyksiä. Näiden avulla olisi tarkoitus saada kuva vastaajasta ja hänen omasta kiinnostuksestaan vastuullista sijoittamista kohtaan sekä miten vastuullisuus on vaikuttanut ja vaikuttaa hänen sijoitussalkkuunsa. Tarkoituksena on saada mahdollisimman monta vastausta, tavoitteena on 80 vastausta, jolloin saadaan otannallisesti jo kattava kuva ryhmän vastuullisesta sijoittamisesta. Kysely esitellään Vauras nainen – Facebook ryhmälle, joka valikoitui kohderyhmäksi siellä olevien naisten kiinnostuksesta omaan talouteen ja eritoten sijoittamiseen.

2 RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinat on keskeinen osa säästämistä ja sijoittamista, koska hyvin toimivalla rahoitusjärjestelmällä taataan, että markkinoiden rattaat pyörivät ja yhteiskunta toimii. Tarkoituksena on, että säästäjiltä, joiden tulot ovat suuremmat kuin menot, voivat lainata varojaan niille ketkä tarvitsevat rahoitusta eli ketkä haluavat kuluttaa tai investoida enemmän kuin ansaitsevat. (Suomen Pankki 2021)

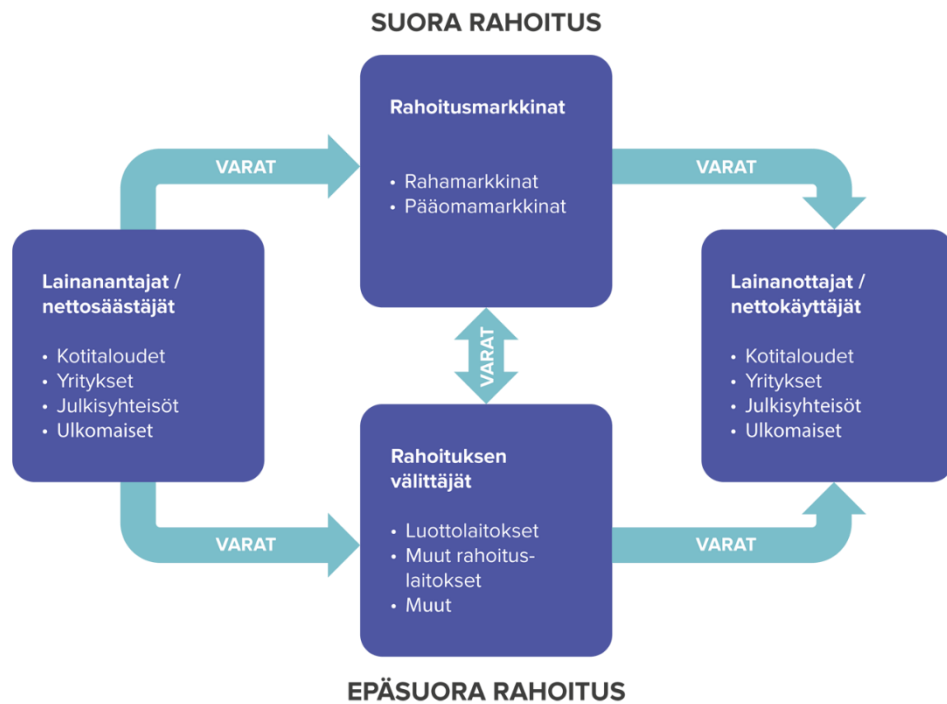
Lainanottajat voivat saada varansa kahden reitin kautta, joko suoraan tai epäsuorasti. Kuvassa 1 kuvataan näiden varojen liikkuminen rahoitusjärjestelmässä ja siitä näkee, miten nämä ovat symbioosissa keskenään. Markkinoiden kautta eli suorassa tapahtuvassa rahoituksessa lainanottajat myyvät rahoitusmarkkinoilla toimiville sijoittajille rahoitusinstrumentteja eli arvopapereita. Epäsuorassa rahoituksessa, rahoituksen välissä toimii rahoituksen välittäjä eli luottolaitokset, muut rahalaitokset ja muut rahoituksen välittäjä. (Suomen Pankki 2021)

Ilman toimivia rahoitusmarkkinoita eivät voimavarat kulkeudu soljuvasti oikeisiin kohteisiin, mikä taas johtaisi talouden kuihtumiseen. Reaalimarkkinoiden kannalta rahoitusmarkkinoiden häiriöt olisivat vakavia uhkia. Rahoitusmarkkinoiden keskeisemmät tehtävät ovat:

1. Allokointi eli varojen ohjaaminen mahdollisimman tehokkaasti yli- ja alijäämäisten eri sektoreiden välillä. Varoille etsitään parasta mahdollista tuottoa riskit mukaan huomioiden.
2. Riskien hajauttaminen eli pankit lainaavat edelleen pankkitallettajien varoja. Tällöin pankit muuttavat riskittömät talletukset riskipitoisimmiksi lainoiksi, mutta tässä riskin kantaa pankit eivätkä yksityiset tallettajat.
3. Välittää informaatiota siitä mitä maailmalla tai yrityksellä tapahtuu. Isot kurssireaktiot kertovat positiivisesta tai negatiivisesta tapahtumasta, joka leviää pörssien kautta välittömästi.
4. Sijoitustuotteiden likviditeetin lisääminen eli rahoitusmarkkinat mahdollistavat erilaisten sijoitusten lunastamisen. Jos rahoitusmarkkinoita ei olisi, yritysten olisi hyvin vaikea kerätä rahoitusta itselleen ja heidän laskemat osakkeet olisivat periaatteessa ikuisia ja pitkäaikaisia eikä sijoittajilla olisi mahdollisuuksia sitoutua niin pitkiin sijoitusaikoihin.

(Talousmentor 2017)

Kuva 1. Rahoitusjärjestelmä (Suomen Pankki 2021)

Rahoitusmarkkinoille on tullut vastuullisuuteen sidottuja lainoja, joiden perustana on kasvattaa ympäristö- ja vastuullisuusasioiden huomioimista kaikessa tekemisessä sekä painottaa ESG-asioita. Vastuullisten lainojen kohdalla lainanottaja sitoutuu ilmoitusvelvolliseksi, jotta voi näyttää täyttävänsä lainanehdoissa määritellyt tavoitteet tietyn väliajoin. (Borenius 2021)

3 SIOJITTAMISEN MÄÄRITELMÄ

Säästäminen ja sijoittaminen nivoutuvat toisiinsa hyvinkin paljon eikä niiden eroavaisuudet ole niin yksiselitteisiä. Hyvässä hajauttamisessa sekä säästäminen että sijoittaminen ovat yhtä tärkeässä osassa ja molemmat mahdollistavat monet erilaiset tavoitteet. Säästämistä pidetäänkin lyhyen aikavälin tavoitteena. (Finanssialalle 2020)

Säästämisestä seuraavana askeleena pidetään sijoittamisen aloittamista. Sijoittaminen taas on pidempi aikaista, jopa monia vuosia eli pitkänajan säästämistä eri sijoituskohteeseen, jossa tavoitteena on korkoa korolle efekti ja näin ollen varallisuuden kartuttaminen. Tarkoituksena sijoittamisessa on laittaa säästyneet varat tuomaan tuottoja sijoituskohteista. Sijoittamisen aloittamista varten tarvitaan pääomaa, joten jokaista sijoittajaa voidaan yleisesti ottaen pitää myöskin säästäjänä. (Finanssialalle 2020)

Sijoittaessa tavoitellaan omiin aatteisiinsa perustuvaa tuotto-odotusta, joka taas on yhteydessä sijoituksen riskiin. Sijoittaessa tuleekin ottaa huomioon, millaiset odotukset sijoituksen tuotolle on sekä paljonko on valmis ottamaan riskiä, jotta saavuttaisi tuotto-odotuksensa. Mitä korkeampi on mahdollinen tuotto-odotus, niin myöskin sijoituksen riskitaso nousee. Tämä johtuu siitä, että pääsääntöisesti tuotto tulee osakemarkkinoilta ja tuotto-odotuksen noustessa osakepaino kasvaa. Osakemarkkinat voivat hyvinkin vahvasti vaihdella, jonka takia riskitaso on korkeampi. Kuvassa 2 on havainnollistettuna, että matalan riskin ottaneiden tuotto-odotus on matala, kun taas korkeamman riskin ottaneilla tuotto-odotus on korkea sekä millaiset sijoituskategoriat sijoittuvat mihinkin riski- tuotto – akselilla. (Hämäläinen 2005,15–16.)

Kuva 2. Tuotto ja riski (Finanssialalle 2021)

4 VASTUULLINEN SJOITTAMINEN

Vastuullisuudesta on tullut globaali megatrendi, joka näkyy myös sijoittamisessa. Vastuullinen sijoittaminen on kasvattanut runsaasti suosiotaan viime vuosina. Sijoittajalla on useita mahdollisuuksia huomioida vastuullisuusnäkökulma sijoituksissaan. Vastuullisella sijoittamisella on tarkoitus parantaa sijoitussalkun riski- ja tuotto profiilia ottamalla huomioon ympäristönäköt, sosiaalista vastuuta sekä hallintotapa- asioita. (Hyrskke, ym. 2020, 22.) Sijoittajalla voi olla useita eri syitä siihen miksi hän sijoittaa vastuullisesti. Sijoittaja voi tällä tavoin hakea enemmän yhteiskunnallista hyväksyntää sijoittamiselleen. Motiivit voivat liittyä myös parempaa sijoitusten riskienhallintaa ja täten paremman tuoton hakemiseen. (Finsif 2020)

Perinteinen vastuullinen sijoittaminen on tehty suoraan osake- ja rahastosijoitusten kautta, mutta nykyään kiinnostus myös muita omaisuuslajeja kohtaan on kasvanut. Omaisuuslajista riippumatta on mahdollista sijoittaa vastuullisesti sekä voidaan vaatia vastuullisia toimintatapoja sijoituksiltaan. (Hyrskke, ym. 2020, 23.). Vastuullinen sijoittaminen on nykyään laaja-alainen konsepti, jossa on monia erilaisia rationaaleja, lähestymistapoja sekä määritelmiä. On olemassa monenlaisia vaihtoehtoja sijoittaa vastuullisesti, muun muassa aktiivisen omistaminen, ESG- tekijöiden integroiminen, Best-in-Class lähestymistapa, temaattinen sijoittaminen, vaikuttava sijoittaminen sekä poissulkeminen. (Robeco 2021)

Vastuulliseen sijoittamiseen liittyvät erilaiset tekijät ja jokainen sijoittaja kokee sekä määrittelee ne eri tavalla. Ensimmäisenä tekijä ja niin sanotusti peruspilarina on sijoittajan omat arvot, joihin vaikuttavat myöskin ympäröivä yhteiskunta ja arvot voivat muuttua yhteiskunnan muutosten myötä. Toisena tekijänä on sijoittajan tavoittelema tuottotaso, joka voi vaihdella sijoittajan sekä omaisuuslajin mukaan. Vastuullisella sijoittamisella sijoittaja pyrkii parantamaan salkkunsu tuotto-riskisuhdetta. Kolmantena tekijänä on toimintaympäristön vaikutus, johon vaikuttavat muun muassa lainsäädäntö ja paikallinen kulttuuri. Kuvio 3 havainnollistaa näiden osa-alueiden symbioosia keskenään, jossa nähdään arvojen olevan alimmaisena eli peruspilarina vastuulliselle sijoittamiselle, seuraavana oleva tuottotekijät vaikuttavat arvoihin ja päällimmäisenä on toimintaympäristö, joka muokkaa tuottotekijöitä sekä sijoittaja arvojakin. (Hyrskke, A ym. 2020)

Kuva 3. Vaikuttavat tekijät vastuullisessa sijoittamisessa (Hyrskke, A ym. 2020)

Yritysten yhteiskuntavastuu käytännössä tarkoittaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta eri sidosryhmien kanssa, kuten sitä että yritysten tulisi vapaaehtoisesti käyttää toimintatapoja, jotka ylittävät lainsäädännön asettamat minimivaatimukset yrityksen toiminnassa. Yrityksen toiminnan tulee olla taloudellisesti sekä ekologisesti kestävällä pohjalla. Yhteiskuntavastuu voidaan jakaa kolmeen eri osa-alueeseen, joita ovat taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristövastuu. (TEM 2021)

Ympäristövastuulla tarkoitetaan muun muassa, että yritys huolehtii omasta hiilijalanjäljestä eli toiminnan pyrkimyksenä on vähäiset päästöt sekä kuormitukset ympäristölle. Ympäristövastuussa oikeudellisia vastuita ovat asetettujen standardien sekä säädösten noudattaminen, ja yrityksen toiminnan kautta tuottaa sekä ylläpitää ympäristöinformaatiota. Moraalisena vastuuna on aktiivinen ympäristövaikutuksiin liittyvän tietoisuuden lisääminen. (TEM 2021)

Taloudellisessa vastuussa yrityksen toiminnan tulisi muun muassa olla jatkuvasti kannattava, jolloin yrityksen omistajat saavat tuottoja sekä yhteiskunta saa verorahoja, työpaikkoja sekä kasvattaa henkilöstön osaamista. Vastuullinen yritys ei hae tuottoa henkilökunnan, ympäristön tai muiden sidosryhmien kustannuksella. (TEM 2021)

Sosiaaliseen vastuuseen kuuluu muun muassa henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen, ihmisoikeudet sekä kuluttajansuoja. Vastuu henkilöstöstä, tuottajista, alihankkijoista sekä muista sidosryhmistä. Sosiaaliseen vastuuseen yleensä peilataan myös eettinen ja

moraalinen kiinnostus. Yrityksen moraaliset ja eettiset valinnat voivat suoraan vaikuttaa asiakkaiden luottamukseen, ja sen myötä pahimmillaan pilata yrityksen maineen. Sosiaalista vastuuta voi horjuttaa jatkuvilla määräaikaissilla sopimuksilla tai sotkeutumalla harmaaseen talouteen. (TEM 2021)

4.1 Vastuulliset sijoitusstrategiat

Best in Class - lähestymistapa vastuulliseen sijoittamiseen tarkoittaa sijoittamista yrityksiin, jotka ovat johtavia omilla sektoreillaan ympäristön, sosiaalisten ja yrityksen johtamisen kriteeristöissä. Yrityksille tehdään ESG-analysit ja parhaiten arvioidut ovat niitä yrityksiä, joihin tullaan sijoittamaan. Sijoittaja, joka seuraa Best-in-Class periaatetta eivät sijoita sektoreihin tai aloihin, kuten tupakka tai kaivostoiminta, mutta sen sijaan sijoittavat yrityksiin, jotka panostavat eniten tavoittaakseen ympäristölliset, sosiaaliset ja johdon kriteerit, jotka ovat relevantteja heidän aloillaan. (Robeco 2021)

Vastuullisen sijoittamisen yhtenä tärkeänä tekijänä on aktiivinen omistajuus eli vaikuttaminen sekä neuvottelemine. Tällä tarkoitetaan yritysten kanssa käytävää keskustelua heidän toiminnastaan sekä tuotteistaan, ja jos jokin ei ole vastuullisuuskriteerien täyttävää toimintaa, niin vuorovaikutuksella pyritään vaikuttamaan siihen, että yritys voisi muuttaa toimintaansa ja tällöin heihin voitaisiin sijoittaa. (Hyrskke, ym. 2020, 124.)

Vastuullisessa sijoittamisessa on tarkoitus korostaa kestävää kehitystä ja poissulkea ulkopuolelle sellaisia asioita, jotka eivät täytä vastuullisuuden kriteerejä. Poissulkemisessa on tarkoitus jättää sijoituksen ulkopuolelle sellaisia toimialoja, yrityksiä tai tuotteita, jotka ovat vastuuttomia ja epäeettisiä. Poissulkemisessa on omat haasteensa, sillä monella on erilaiset näkemykset asioista, esimerkiksi ympäristöjärjestö saattaa pitää kaikkea ydinvoimaa poissuljettavana. (Hyrskke, ym. 2020, 112–118.)

Poissulkemisen vastakohtana on tiettyjen osakkeiden suosiminen. Suosimisessa ei ole vakiintunutta yhtenäistä käytäntöä vaan jokainen toimija saa oman päätöksensä ja harkinnan tuloksena suosia haluamiaan. Suosimisessa toimijat ovat määritelleet omat yritys vastuun tutkimusmetodologian sekä salkunrakentamisen periaatteensa. (Hyrskke, ym. 2020, 119.)

4.2 Kansainväliset sopimukset

Yleensä vastuullisen sijoittamisen kriteereinä pidetään niin sanottuja ESG-kriteerejä (environmental, social, governance). Niillä tarkoitetaan ympäristönäkökulmien, sosiaalisen vastuun ja hyvän hallintotavan huomioimista sijoituskohteissa. (Pörssisäätiö 2021)

Vastuullinen sijoittaminen ottaa huomioon ympäristö-, sosiaaliset- ja hallintotekijät, ja näitä tekijöitä kutsutaan lyhenteellä ESG. Sosiaalisella vastuulla tarkoitetaan muun muassa henkilöstöpolitiikkaan ja ihmisoikeusasioihin liittyviä asioita. Ympäristönäkökulman kannalta tärkeimpiä asioita ovat ilmastonmuutoksen torjunta ja saastuttamisen vähentäminen. Jokaisella sijoittajalla on kuitenkin oma käsityksensä vastuullisuudesta. ESG-kriteerien avulla sijoituskohteiden vastuullisuuden vertailu on helpompaa. Kuvassa 4 esitellään ESG- asioista esimerkkejä, jotka auttavat hahmottamaan ESG-asioiden laajuutta ja vaikutusta. (Pörssisäätiö 2021)

Kuva 4. ESG. (Finsif 2020)

ESG-ASIOIDEN TARKASTELU KEHITTYY JATKUVASTI YMPÄRISTÖASIOISTA, SOSIAALISESTA KEHITYKSESTÄ JA ENNUSTEISTA SAATAVAN LISÄTIEDON MYÖTÄ. ALLA ESIMERKKEJÄ.

E	S	G
Standardit ja sertifiikatit	Henkilöstöpolitiikka	Hallituksen riippumattomuus
Ympäristöohjelmat	Ihmisoikeudet	Hallituksen palkitseminen
Ilmastonmuutostyöskentely	Lasten oikeudet	Toimitusjohtaja ja johtoryhmä
Energiatehokkuus	Työelämän oikeudet	Palkitsemisjärjestelmät
Luonnon monimuotoisuus	Tuotevastuu	Veronmaksu
Kiertotalous	Lähiyhteisön huomioiminen	Korruptio- ja lahjontavastainen toiminta

Huomio vastuullista sijoittamista kohtaan on kasvanut koko ajan ja eritoten on huomioitu, että ESG- tekijät vaikuttavat sijoittajien tuottoihin. Useiden tutkimusten mukaan vastuullinen sijoittaminen tuo tavanomaista parempaa tuottoa sijoitukselle. Vastuullisesti toimivan yhtiön markkina-arvo on pitkällä tähtäimellä suurempi kuin vähemmän vastuullisesti toimivan yhtiön. Näin ollen sijoittaja voi siis pyrkiä vastuullisesti sijoittamalla parantamaan salkkunsa tuotto- ja riskiprofiilia. (Pörssisäätiö 2021)

Principles of Responsible Investment (PRI) eli vastuullisen sijoittamisen periaatteet lanseerattiin vuonna 2008 Yhdistyneiden kansakuntien eli YK:n silloisen pääsihteerin, Kofi

Annanin toimesta. Vastuullisen sijoittamisen periaatteita on kaikkiaan kuusi kappaletta. (PRI 2021)

PRI-periaatteet:

1. Liittämään ESG-asiat osaksi sijoitusprosesseja
2. Toimimaan aktiivisena omistajana ja sisällyttämään ESG-asiat omistajakäytäntöihinsä
3. Edistämään sijoituskohteidensa asianmukaista ESG-raportointia
4. Edistämään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden käyttöönottoa sijoitustoi-
mialalla
5. Edistämään vastuullista sijoittamista yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa
6. Raportoimaan toimistaan ja vastuullisen sijoittamisen edistymisestä

Ne ovat vaikuttaneet yleiseen tietouteen vastuullisesta sijoittamisesta sekä määritelleet vastuulliselle sijoittamiselle kuuden periaatteen standardit. PRI on voittoa tavoittelema-
ton järjestö, jolle yritykset maksavat liittymismaksun liittyessään noudattamaan PRI-
periaatteita. Vuonna 2020 oli yhteensä 3038 yritystä allekirjoittanut PRI periaatteet. Näistä
allekirjoittaneista on 38 suomalaista yritystä. (Finsif 2021)

Yhdistyneet kansakunnat perustivat vuonna 2001 Global Compact- yritysvastuualoit-
teen, jonka tavoitteena oli edistää sekä kehittää yritysten että yhteisöjen taloudellista,
ekologista sekä sosiaalista vastuuta. Global Compact- aloitteen perustana ovat Yhdisty-
neiden kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaallinen julistus, Kansainvälisen työjärjes-
tön (ILO) työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskeva julistus, Yhdistyneiden kan-
sakuntien Rion ympäristöä ja kehitystä koskeva julistus sekä Yhdistyneiden kansakun-
tien korruption vastainen yleissopimus. Aloitteeseen on sitoutunut yli 12 600 yritystä, yli
3000 muita toimijoita, kaikilta toimialoilta sekä kaikista maanosista, ja yhteensä 160
maasta. (Suomen YK-liitto 2021)

Aloitteen allekirjoittaessaan yrityksen tulee omaksua, tukea sekä toteuttaa omassa vai-
kuttamistoiminnassaan seuraavia annettuja kymmentä perusperiaatetta:

- Ihmisoikeudet
 1. Yritysten tulee kunnioittaa ja tukea yleismaailmallisia ihmisoikeuksia.
 2. Yritysten tulee huolehtia, että ne eivät ole osallisina ihmisoikeuksien louk-
kauksiin.
- Työelämä

3. Yritysten tulee kunnioittaa ja tukea työläisten oikeuksia vapaaseen järjestyntymiseen sekä yhteisesti sovittuihin työehtoihin.
 4. Yritysten tulee estää kaikenlainen pakkotyön käyttö.
 5. Yritysten tulee kokonaan luopua lapsityövoiman käytöstä.
 6. Yritysten tulee estää työvoiman syrjimin.
- Ympäristö
 7. Yritysten tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta ympäristöön vaikuttavien toimenpiteiden kohdalla.
 8. Yritysten tulee tukea aloitteita, jotka edistävät suurempaa vastuullisuutta luonnonvaroja käytettäessä.
 9. Yritysten tulee edistää ympäristöystävällisten teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa.
 - Korruption vastaisuus
 10. Yritysten tulee työskennellä kaikkia korruption eri muotoja vastaan, mukaan lukien kiristys ja lahjonta.

Suomeen perustettiin Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact – yritys vastuualoitteen alaisuuteen verkosto vuoden 2020 alussa ja tähän verkostoon kuuluu nyt lähes 140 yritystä. Aikaisemmin Pohjoismaat toimivat yhdessä samassa verkossa, mutta jokainen maa on nyt perustanut oman Global Compact- verkoston. (Suomen YK-liitto 2021)

Sustainable Development Goals (SDG) eli Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteet ovat globaali toimintaohjelma, niin kutsuttu Agenda 2030, jonka avulla on tarkoitus pyrkiä poistamaan äärimmäinen köyhyys sekä vahvistamaan kestävä kehitystä. Tavoitteet ovat universaaleja eli ne sitovat jokaista ihmistä, riippumatta taustoista. Tavoitteita on yhteensä 17, jotka näkyvät kuvassa 6 ja niistä voi huomata, että niistä jokainen linkittyy toisiinsa tiivistii. (Suomen YK-liitto 2017)

Tarkoituksena on, että yritykset toisivat vastuullisuusraporteissaan esille, miten heidän toimintansa ovat edistäneet annettuja tavoitteita. KPMG:n vuonna 2020 tuottaman tutkimuksen mukaan 76 % kyselyyn vastanneista yrityksistä ilmoittivat kytkeneensä SDG:n tavoitteet osaksi liiketoimintaansa. (KPMG 2020)

Kuva 5. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

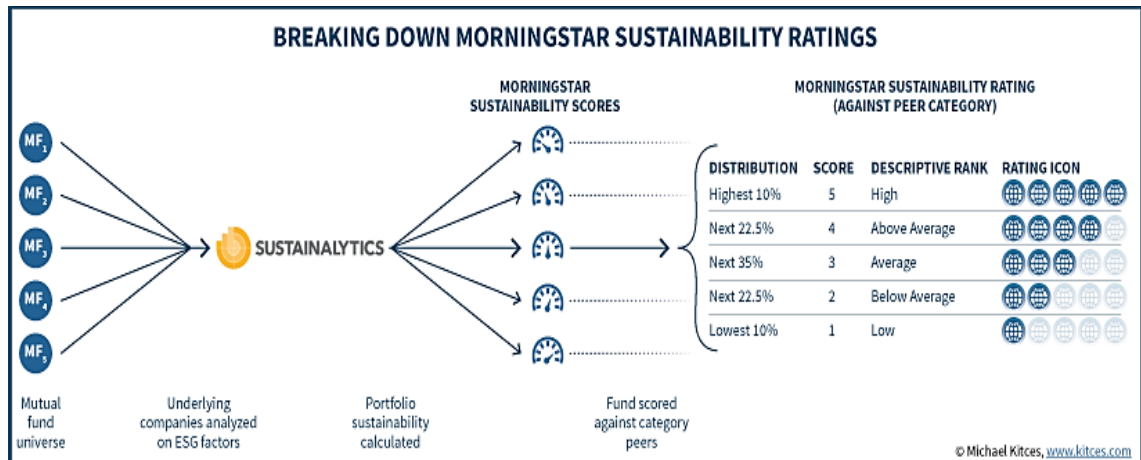

4.3 Vastuullisuuden mittaaminen

Morningstar vastuullisuusrating auttaa sijoittajia ymmärtämään heidän sijoitusportfolioidensa haavoittuvuuden ympäristön, sosiaalisen ja hallinnon tekijöiden kautta. Tämän avulla sijoittajat voivat ymmärtää sekä hallita sijoitustensa ESG-implikaatioita ja sen myötä vertailla ESG riskejä yli alojen. (Morningstar 2019)

Morningstar vastuullisuusrating lasketaan kolmivaiheisen prosessin tuloksena, joka näkyy kuvassa 7, hallinnoituille sijoituskohteille kuten rahastoille sekä indekseille. Vastuullisuusratingina käytetään maapalloja, joita sijoituskohteella voi olla 1–5. Sijoituskohteiden arviointi perustuu samanlaisten portfolioiden ESG- riskiarvioihin ja arvosanaan vaikuttavat salkkujen historialliset omistukset sekä tutkimusyhtiön Sustainanalyticsin tuottamiin ESG- riskiarvioihin. Sustainanalyticsin ESG-riskiarviota on maailmanlaajuisesti yli 10.000 yrityksellä. (Morningstar 2018)

Kuva 6. Morningstar vastuullisuusrating avattuna (Kitces 2021)

Joutsenmerkki on tarjonnut yli 30 vuoden ajan kuluttajille puolueetonta tietoa tuotteiden ja palveluiden ympäristöystävällisyydestä, ja se lanseerattiin kesäkuussa 2017 myöskin kattamaan sijoitusrahastoja. Tällä hetkellä Suomessa on myös 14 Joutsenmerkittyä rahastoa. Rahasto voi saada Joutsenmerkin, jos se täyttää Joutsenmerkin 25 kohdan kriteerilistan. Joutsenmerkin saadakseen rahaston tulee sulkea pois erityisen ongelmalliset alat sekä yritykset, painottaa vastuullisuusaspektissa parempia yhtiöitä sekä tehdä kunollinen vastuullisuusanalyysi mahdollisista sijoituksista, julkaistava vähintään kvartaalittain listan omistuksistaan sekä vastuullisuusraportin toteutuneista vastuullisuustöistä ja kannustettava aktiiviseen omistajuuteen sekä vaikuttamiseen. (Joutsenmerkki 2021)

Joutsenmerkin saadakseen rahaston tulee seurata erittäin tiukkoja ESG-kriteereitä. Näitä kriteerejä ovat muun muassa:

1. Poissulkeminen; tietyt alat jätetään ulkopuolelle, jotka voisivat vaikuttaa ympäristöön negatiivisesti
2. Suosiminen; 90 %:lle sijoituksista tulee olla tehtynä vastuullisuusanalyysi
3. Vaikuttaminen; yritystoiminnan ohjaaminen kestävämpään suuntaan
4. Raportointi; omistukset tulee julkaista kerran kvartaalissa
5. Laadunvarmistus; kaikkien kriteerien tulee täytyä vuosittain

(Handelsbanken 2021)

5 SIOITUSTUOTTEET

Tässä opinnäytetyössä olen rajannut tuotteet koskemaan vain sijoittamista eli tavalliset tilit kuten käyttö-, etu- ja asuntosäästöpalkkiotilit olen jättänyt tämän ulkopuolelle, koska tilivarallisuus on lyhyen ajan säästämistä eikä luokitella sijoittamiseksi.

5.1 Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastodirektiivin mukaisesti sijoitusrahastot jaetaan kahteen ryhmään: UCITS-sijoitusrahastoihin ja erikoissijoitusrahastoihin. UCIT-sijoitusrahastojen pitää seurata tarkasti niille säädettyjä määräyksiä ja toimia direktiivin osoittamalla tavalla. Erikoissijoitusrahastojen toiminta ei ole yhtä säädeltyä ja ne voivat sijoittaa vapaammin. Sijoituskohteiden mukaan sijoitusrahastot jaetaan osake-, korko- ja yhdistelmärahastoihin. Sijoitusrahastoja voi myös olla muunlaisia kuten kiinteistörahastoja tai metsärahastoja. Rahastoja ostettaessa, ostetaan rahasto-osuuksia, joita ei tarvitse omistaa kokonaisina, kuten osakkeita vaan rahastoa voi ostaa sillä summalla minkä itse haluaa. (Pörssisäätiö 2015)

Sijoitusrahastot ovat tietyn rahastoyhtiön hallinnoimia sijoituskohteita. Sijoitusrahastoja on hyvin monenlaisia ja ne voivat koostua useista eri arvopapereista kuten osakkeista ja obligaatioista. Sijoittajan sijoittaessa sijoitusrahastoon, hän ostaa halutun rahaston rahasto-osuuksia. (Hultkrantz & Masalin 2007, 181–182) Sijoitusrahastot keräävät rahaa useilta sijoittajilta ja kerätyt varat sijoitetaan useisiin eri kohteisiin. Sijoitusrahasto muodostaa yhtä suuret rahasto-osuudet, mikä sallii kaikille sijoittajille sijoittamansa määrän mukaisesti yhtäläiset oikeudet sijoitusrahaston varoihin. Sijoitusyhtiö hoitaa varoja ja sijoittaa ne sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti. (Pörssisäätiö 2015, 4–5)

Vastuullisesti sijoittavalla rahastosijoittajalla on useita erilaisia sijoitusvaihtoehtoja vastuullisten rahastojen joukossa. On olemassa vastuullisia aktiivisia tai passiivisia osakerahastoja sekä erilaisia temaattisia rahastoja. Tällainen osakerahasto voi keskittyä sijoittamaan esimerkiksi yrityksiin, jotka kehittävät uusia teknologioita ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. (Hyrskke ym. 2012, 98–99).

Osakerahastot sijoittavat nimensä mukaisesti osakemarkkinoille. Sijoittajalle on tarjolla hyvin suuri määrä erilaisia osakerahastoja, joista valita itselleen sopivat sijoituskohteet.

seen. Osakerahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö sijoittaa rahaston sääntöjen ja sijoituspolitiikan mukaisesti asiakkaan varat osakemarkkinoille hajautetusti. Osakerahastot ovat siksi hyvä tapa sijoittaa osakemarkkinoille, vaikka sijoittaja ei itse tuntisikaan osakkeita riittävän hyvin, jotta olisi valmis sijoittamaan itse suoraan tiettyyn tai tiettyihin osakkeisiin. Osakerahastot ovat keskenään erilaisia ja sijoittajalla on runsaasti vaihtoehtoja löytää ja valita haluamansa rahasto sijoituskohteeksi. Eri rahastot voivat esimerkiksi keskittyä vain tiettyyn toimialaan kuten teknologiaan tai maantieteelliseen alueeseen, kuten Suomen osakemarkkinoille tai vaikkapa Kaakkois-Aasian osakemarkkinoille. Rahastot voivat myös keskittyä sijoittamaan eettisesti tai tiettyjä vastuullisuusperiaatteita erityisesti noudattaen. Osakerahastot voivat toimia aktiivisesti tai passiivisesti. Passiiviset sijoitusrahastot eivät juuri käy osakekauppaa, vaan sijoitukset tehdään jonkin osakeindeksin perusteella, esimerkiksi Yhdysvaltojen S&P 500-indeksin mukaisesti, jossa on maan 500 suurinta pörssiyhtiötä. Tällöin on kyseessä indeksirahasto, joka seuraa sovittua indeksiä ja rahaston sijoitukset painotetaan indeksin muutosten mukaisesti oikeaksi pari kertaa vuodessa. Aktiivisesti toimivat osakerahastot sen sijaan tekevät sijoituspäätökset rahaston sääntöjen puitteissa rahastonhoitajan markkinanäkemyksen mukaisesti ja sijoituskohteet voivat vaihtua useinkin. (Pörssisäätiö 2015.)

Korkorahastoja on sekä lyhyeen korkoon että pitkään korkoon sijoitettavia rahastoja. Lyhyeen korkoon sijoittava rahasto hajauttaa sijoittajilta kerätyt varat lyhyisiin korkosijoituksiin, joita ovat muun muassa rahamarkkinoilla kaupankäynnin kohteena olevat valtioiden ja kuntien velkasitoumukset tai pankkien ja muiden yritysten sijoitustodistukset. Lyhyellä korolla tarkoitetaan korkosijoituksia, joiden juoksu-aika on alle 12 kuukautta eli sijoitukset ovat hyvin lyhytaikaisia. Pitkään korkoon sijoittavat rahastot sen sijaan hajauttavat varat yli 12 kuukauden pituisiin korkosijoituksiin. Näitä ovat muun muassa valtioiden obligatiot ja yritysvelkakirjat. Valtiot ja yritykset hakevat markkinoilta pitkäaikaista lainaa, joille maksetaan sovittua korkotuottoa. Pitkän koron rahastot voivat sijoittaa rahaston sijoituspolitiikasta riippuen joko kaikenlaisiin pitkiin korkosijoituksiin tai keskittyä esimerkiksi vain valtioiden obligatioihin tai yrityslainoihin. (Pörssisäätiö 2015.)

Yhdistelmärahastot sijoittavat sekä osakkeisiin että korkosijoituksiin. Osake- ja korkosijoitusten välinen paino määrittellään rahaston säännöissä ja rahastonhoitaja voi sääntöjen puitteissa muokata painoa näkemyksensä mukaiseen suuntaan sääntöjen puitteissa. Rahaston säännöissä voidaan määrittellä esimerkiksi niin, että perustilanteessa rahaston varat sijoitetaan maantieteellisesti hajauttaen 50 % osakemarkkinoille ja 50 % korko-

markkinoille. Säännöissä mainitaan myös paljonko rahastonhoitaja voi poiketa perustilanteen mukaisista prosentiosuuksista markkinatilanteen niin vaatiessa, esimerkiksi +/- 15 %. (Pörssisäätiö 2015)

5.2 Osakesijoittaminen

Osakesijoittamisessa ostetaan suoraan yrityksen osakkeita ja ne ostetaan aina kokonaisuina toisin kuin rahasto-osuuksia voi ostaa osina. Sijoittaja voi itse päättää minkä yhtiön osakkeita haluaa ostaa sijoitussalkkuunsa. Osakkeiden arvo määräytyy markkinoilla vallitsevan tilanteen mukaan ja niiden arvo voi heilahdella hyvinkin paljon riippuen markkinoilla vallitsevan tilanteen mukaan. (Pörssisäätiö 2014)

Pörssi koostuu sijoittajista, yrityksistä ja osakevälittäjistä. Yritykset toteuttavat listautumisia ja osakeanteja kerätäkseen varoja liiketoimintansa rahoittamiseksi. Osakkeiden ostaminen antaa sijoittajalle osittaisen omistuksen yrityksestä ja näin ollen sijoittaja pääsee osalliseksi myös yrityksen voittoihin osakkeen arvonnousun ja/tai osingonmaksun kautta. Koska taattuja tuottoja ei ole ja yksittäiset yritykset voivat jopa mennä konkurssiin, osakkeisiin liittyy suurempi riski kuin esimerkiksi hajautettuihin osakerahastoihin. (Anderson & Tuhkanen 2004, 119)

Sijoittaja pystyy sijoittamaan osakkeisiin vastuullisuusperiaatteita noudattaen. Osakkeeseen sijoittava voi tutkia analysoida itse yrityksen vastuullisuutta esimerkiksi vastuullisuusraporttien perusteella ja tekemällä itse ESG-analyysia, jonka pohjalta sijoittaja voi tehdä päätöksen sijoituksesta. Näin osakesijoittaja pystyy sijoittamaan vastuullisuusperiaatteidensa mukaisesti. (Hyrskke ym. 2012, 98–99)

5.3 ETF

ETF eli indeksiosuusrahasto on pörssinoteerattu rahasto, josta käydään kauppaa pörssiosakkeen tavoin. Sijoituksen varat sijoittuvat seurattun indeksin mukaisesti eri osakkeisiin eli osakkeiden painotus rahastossa määräytyy vastaamaan seurattua indeksiä. ETF:t ovat pääsääntöisesti passiivisia rahastoja, koska niiden sijoituskohteet on määriteltä indeksin mukaisesti, jolloin aktiivista kaupankäyntiä rahastossa ei tehdä. (Blackrock 2020)

Kuten sijoitusrahastojen parissa, myös ETF antaa mahdollisuuden sijoittaa vastuullisella tavalla. Vaihtoehdot ovat kasvaneet huomattavasti viime vuosina ja ESG-sijoittaminen erilaisten ETF-sijoitusten kautta on muodostumassa trendiksi. (Bioy 2018)

5.4 Joukkovelkakirja

Joukkovelkakirjat eli obligaatiot ovat osa hyvin hajautettua sijoitussalkkua. Obligaatio on laina, jonka liikkeellelaskija (yritys tai yhteisö) on jakanut useaan samansuuruiseen osaan. Näille osuuksille on annettu markkina-arvo, jonka sijoittaja niistä maksaa eikä niitä voida ostaa murto-osissa, kuten esimerkiksi rahasto-osuuksia voi hankkia. Näitä obligaatioita voi ostaa useat eri henkilöt tai organisaatiot, ja siitä onkin peräisin tämän sijoitusmuodon nimi. Liikkeeseenlaskija maksaa obligaation eräpäivänä sijoitetun pääoman sekä sovitun koron sijoittajalle. Obligaation nimellinen tuotto on tiedossa jo ennen merkinnän eli oston tekoa. (Anderson 2000, 191)

Liikkeellelaskija maksaa obligaation haltijalle, sijoittajalle, sijoitetun pääoman ja sovitun koron sovittuna eräpäivänä. Useat eri henkilöt tai organisaatiot sijoittavat näihin eli toimivat merkitsijöinä ja tästä on peräisin tämän sijoituskohteen nimi. Obligaatio on siis sen liikkeellelaskijan lupaus maksaa sille lainattu raha takaisin sovitulla korolla. Näin ollen obligaation tuotto on sijoittajan tiedossa jo obligaation merkintää tehdessä. (Anderson 2000, 191)

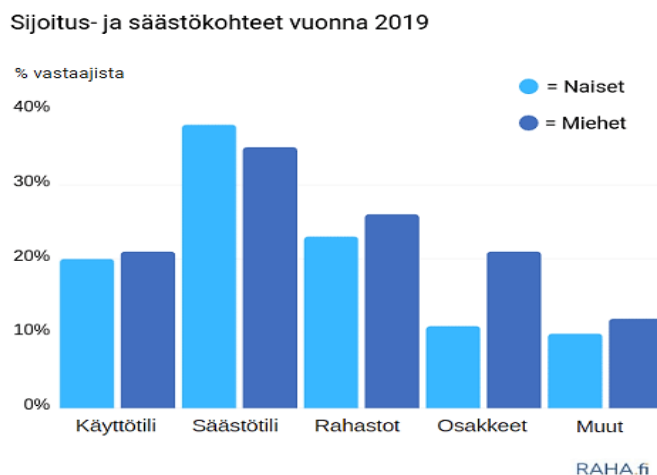
6 NAISET SIJOITTAJINA

Naiset ovat aktivoituneet sijoittamisen saralla koko ajan enemmän vaikkakin edelleen miehiä on sijoittajina enemmän kuin naisia. Naisten kannattaisikin säästää sekä sijoittaa, koska keskimääräisesti naisten palkka on miesten palkkaa matalampi ja työura voi olla katkonaisempi esimerkiksi lasten johdosta sekä elinikä keskimäärin pidempi kuin miehillä. Nämä kaikki huomioon ottaen on äärimmäisen tärkeää ja hyödyllistä, että eritoten naisilla olisi oma vararahasto sekä pitkäaikaisia sijoituksia. (RAHA 2021)

Tutkimukset ovat selvittäneet, että naiset eivät halua sijoituksillaan ottaa niin paljoa riskiä, kun taas miehet ovat valmiimpia riskinottajia. Naisten kyky arvioida riskinsietokykynsä on realistisempi kuin miehillä. Turvallisuushakuisuus kuvaa naisten sijoittamista hyvin, sillä pääsääntöisesti naiset ottavat maltillisemmin riksejä ja heidän sijoitustavoitteensa on asetettu pidemmän ajan päähän. (Myllyoja, N. ym. 2010, 73)

Sijoittaessaan naiset ovat saaneet lähtökohtaisemmin korkeampaa tuottoa, joka perustuu naisten osta ja pidä taktiikkaan. Tämä tarkoittaa, että miehille koituu enemmän kaupankäynnistä tulevia kuluja, jolloin puhdas tuotonosuus on pienempi kuin naisten sijoitustaktiikassa. (Raha 2021) Naisten lähestymistapa sijoittamiseen on järkevämpi, sillä lähtökohtaisesti sijoitettuaan varat he eivät vaihda tai muuta sijoituskohteitaan usein, jolloin heidän sijoitussalkkunsu tuotto on korkeampi kuin miesten, jotka muuttavat sijoituksiaan useammin. Myöskin naisten sijoitushorisontti on pidemmälle asetettu kuin miesten. (Nordnet 2019)

Kuva 7. Suomalaisien kotitalouden rahankäyttö (RAHA 2021)

JPMorganin vuonna 2021 tuottaman tutkimuksen mukaan suomalaisnaisten sijoitustavoite on pitkänajan tavoite. Kuvassa 8 voidaan huomata, että tutkimukseen vastanneista naisista 62 % varautuvat sijoittamisella pahan päivän varalle. Myöskin tulosten kautta voidaan todeta, että naisten sijoitusmotiivina on myös puskurin kasvattaminen tulevaisuuden varalle sekä vaurastuminen. (Talouselämä 2021)

Kuva 8. Suomalaisnaisten sijoitustavoite (Talouselämä 2021)

Verratessa JPMorganin tuottaman tutkimustuloksia naisten internetissä tekemien itseenäisten sijoituspäätösten osuuksia, huomataan, että suomalaisnaisten osuus on paljon korkeampi kuin Euroopan naisten osuus kuvassa 9 kuvattujen pylväiden avulla. Tähän saattaa vaikuttaa myöskin Suomen eurooppalaisittainkin tasa-arvoinen yhteiskunta sekä se, että suomalaiset ylipäättään vierastavat tyrkyttävää myyntiä. Tutkimuksen tuloksissa korostettiin naisten hyvää taloudellista itsetuntoa, joka on johtanut itsenäiseen sijoittamiseen ja näiden pohjalla on internetin kautta yleistynyt internetsijoittaminen, nais-sijoittajien esimerkit sekä keskustelupalstojen kautta saadut käyttäjäkokemukset ennen ostospäätöstä. (Talouselämä 2021)

Kuva 9. Internetissä itsenäisesti sijoittavien naisten osuus (Talouselämä 2021)

Tutkimuksen perusteella on huomattu, etteivät suomalaisnaiset halua vastuullisuutta tuotteena vaan avoimuutta. Avoimuuden pohjalta he voivat itse tehdä omat osakevallinnat perustuen vastuullisuuteen. (Talouselämä 2021)

7 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimus suoritettiin kvantitatiivisena tutkimuksena eli määrällisenä tutkimuksena ja tutkimuksen aineisto kerättiin sähköisellä verkkokyselyllä Vauras nainen- Facebook-ryhmältä. Tämän luvun tarkoituksena on avata työssä käytettyä menetelmää sekä perustella menetelmätapoja ja kuvata, miten tutkimus toteutettiin.

7.1 Tutkimuskohde ja tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella miten vastuullinen sijoittaminen vaikuttaa naisten tekemiin sijoituspäätöksiin sekä millaisia vaikutuksia vastuullisuudella on. Opinnäytetyön pääkysymyksenä oli, näkyykö vastuullisuusnäkökulma naisten sijoituspäätöksissä.

Tutkimuksen aineisto kerättiin huhtikuussa 2021 sähköisen kyselylomakkeen avulla Vauras Nainen – Facebook ryhmän jäseniltä. Kyselylomake julkaistiin ryhmän Facebook seinällä ja pyydettiin ryhmässä olevia vastaamaan kyselyyn. Kyselyn julkaisuhetkellä ryhmässä oli 68 273 jäsentä. Tämä vastausryhmä valikoitui sen perusteella, että ryhmä sisältää pelkästään naisjäseniä sekä heidän kiinnostuksensa kohteena ovat omat talousasiat sekä säästäminen ja sijoittaminen. Ryhmän tarkoitus on toimia alustana, jossa jokainen jäsen voi pohtia, kysellä ja hankkia tietoa taloudellisista asioista.

7.2 Tutkimusmenetelmän valinta ja perustelut

Tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää, jossa tietoja kerätään standardoidussa muodossa tietyltä ihmisjoukolta. Strukturoituna keräysmuotona voidaan pitää esimerkiksi kyselylomaketta, jota tämän opinnäytetyön tutkimusosuudessa päätettiin käyttää. Kerätyn aineiston avulla vertailtiin, kuvailtiin sekä selitettiin selvittävänä ollutta ilmiötä. (Hirsjärvi ym. 2009, 134)

Kyselylomake koettiin olevan tutkimuksen kannalta parhain keino tavoittaa mahdollisimman suuri otanta vastaamaan kyselyyn, jonka pohjalta opinnäytetyön pääkysymykseen voitaisiin saada kattava tutkimusaineisto. Tarkoituksena oli selvittää vallitsevia oloja sekä

samalla saamaan mahdollisimman laaja pohja vastauksille, jotta tutkimuksen kannalta olisi mahdollisimman luotettava otanta.

7.3 Tutkimusaineiston kerääminen

Tämän tutkimuksen perusjoukkona oli Vauras Nainen – Facebook-ryhmä, johon tutkimushetkellä kuului 68 532 jäsentä. Ryhmän koko oli niin suuri, ettei tutkimusta olisi voinut tehdä kokonaistutkimuksena, joten tutkimusta varten julkaistu kyselylomakkeelle vastanneet rajasivat perusjoukosta edustavan otannan. (Hirsjärvi ym. 2009, 180)

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen kannalta tiedonkeruumenetelmäksi päätettiin käyttää sähköistä kyselylomaketta, koska haluttiin saada mahdollisimman laaja otos tutkimuspohjaksi. Tiedonkeruuvälineenä käytetyssä kyselyssä voidaan pitää heikkoutena sitä, ettei siihen vastanneiden huolellisuudesta eikä rehellisyydestä voitu varmistua. Myöskin vastaajien mahdollinen vähäinen tietämys ja perehtyneisyys kyselyn aihealueeseen voivat olla ongelma sekä vääristää saatuja tuloksia. (Hirsjärvi ym. 2009, 195)

7.4 Kyselyn laatiminen

Kysely päätettiin laatia verkkokyselynä, koska kohderyhmä sijaitsi Facebookissa. Kyselyn kysymyksien laatimiseen vaikuttivat vastausryhmältä halutut vastaukset eli miten painotettaisiin juuri tutkimuksen ja opinnäytetyön kannalta tärkeitä asioita. Kyselylomake luotiin käyttämällä Google Forms- alustaa.

Pääosin kyselylomake koostui strukturoiduista kysymyksistä eli vastaajille oli annettu erilaiset vastausvaihtoehdot valmiiksi, joista heidän tuli valita parhaiten vastaava vastaus. Vastausten vertailtavuuden kannalta voidaan pitää hyvänä strukturoitujen eli valmiiden vastausvaihtoehtojen sisältämiä kysymyksiä, sillä tällöin vastaukset ovat vain kyselyntuottajan asettamia vaihtoehtoja. Avoimissa kysymyksissä vastausten laatu voi usein olla kirjavaa. (Hirsjärvi ym. 2009, 201) Kyselyssä päätettiin esittää muutama avoin kysymys liittyen vastaajien vastuullisuuteen, jotta vastaajien omia mielipiteitä sekä eroavaisuuksia saatiin paremmin selvitettyä.

Ensimmäiset kolme kysymystä haluttiin selvittävän vastaajien demografisia tietoja eikä sukupuolikysymystä sisällytetty tähän, koska tiedossa oli jo naisiin kohdistuva kysely ja ryhmänjäsenenä on vain naisia.

Kysymyksillä 4–7 oli tarkoitus selvittää kyselyyn vastaajien sijoitustaustaa ja millaisia sijoittajia he ovat. Näillä kysymyksillä ei vielä ollut suoranaista kytköstä vastuullisuuteen, mutta näiden avulla oli tarkoitus kartoittaa vastaajien sijoitustaustaa, jotta voitaisiin tuloksista nähdä miten eri sijoitustaustaiset vastaajat kokevat vastuullisuuden sijoittautensa.

Kysymyksissä 8–12 oli tarkoitus selvittää, miten vastuullisuusaspektit näkyvät vastaajien omista sijoituksista sekä mitä ajatuksia vastuullisuus herättää. Näissä kysymyksissä oli tarkoitus johdattelematta huomata, miten paljon oikeastaan vastaajat tietävät vastuullisuudesta.

Kysymyksissä 13–17 haluttiin esittää väittämiä vastuullisesta sijoittamisesta sekä selvittää onko vastaajilla joitain tiettyjä kohteita, joita välttävät ja suosivat. Vältteleminen eli poissulkeminen on osa vastuullista sijoittamista ja sen avulla sijoittaja määrittelee mihin alaan tai tuotteeseen ei halua sijoittaa. Suosimisen avulla voi kasvattaa sijoitussalkkunsa tietyn arvon pohjalta, jolloin sijoitussalkku peilaa sijoittajan omia arvoja.

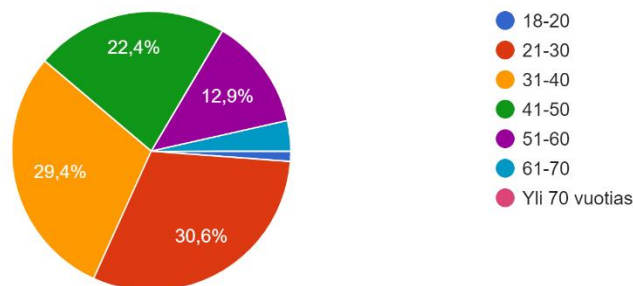
8 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimuksen lähtökohtana oli, että kyselyyn vastanneet ovat jollain tavalla tietoisia vastuullisesta sijoittamisesta ja voivat arvioiden vastuullisuuden vaikutuksen omaan sijoittamiseensa. Vastaajien oli mahdollista valita vaihtoehtoja, joiden mukaan vastuullisuus ei vaikuta omiin sijoituksiinsa.

Tässä luvussa esitellään tutkimuksen kyselyn avulla kerätyn aineiston avulla saadut tulokset. Ensin esitellään vastaajien perustietoja, jonka jälkeen siirrytään sijoittamistaustan kautta vastuullisen sijoittamisen arvostukseen sekä tietämykseen. Aineisto analysoitiin Excelin sekä Google Formsin alustan avulla. Kirjallisen tuotoksen tukena on Google Formsin luomat piirakkamallit vastauksista.

Kuvio 1. Ikäjakauma

1. Minkä ikäinen olet?
85 vastausta

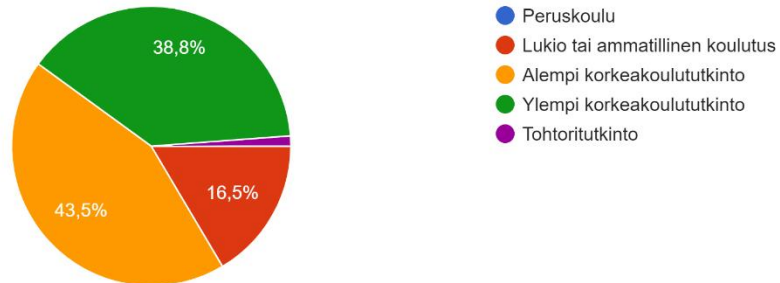

Kyselyn ensimmäisen kysymyksen avulla selvitettiin, millainen vastaajien ikäjakauma oli. Kuvioista nähdään, että vastaajien iät ovat jakautuneet suhteellisen tasaisesti kolmen ikäluokan kesken. Eniten edustettu ikäryhmä tuloksella 30,6 % eli 26 hengellä oli 21–30-vuotiaat, toisena oli 29,4 % eli 25 hengellä 31–40-vuotiaat ja kolmantena 22,4 % eli 19 henkilöllä 41–50-vuotiaat. Kyselyyn vastanneista oli vain 1 henkilö ikäluokkaa 18–20-vuotiaita eikä yli 70-vuotiaita ollut yhtään.

Kuvio 2. Koulutustausta

2. Mikä on koulutustaustasi?

85 vastausta

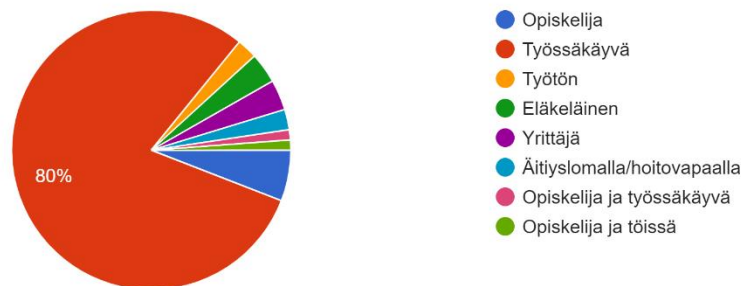

Toisella kysymyksellä kartoitettiin vastaajien koulutustaustaa. Kyselyyn vastanneet olivat hyvin koulutautuneita ja 83,5 % olivat suorittaneet alemman korkeakoulututkinnon tai siitä korkeamman koulutuksen. Pelkästään lukio tai ammatillisen koulutuksen suorittaneita oli vastanneista 16,5 % eli 14 henkilöä.

Kuvio 3. Sosioekonominen asema

3. Valitse sinulle parhaiten sopiva vaihtoehto:

85 vastausta

Kolmannessa kysymyksessä selvitettiin vastaajien sosioekonominen asema. Valtaosa vastaajista 80 % eli 68 henkilöä olivat työssäkäyviä. Vastausvaihtoehtoissa oli myös mahdollista kirjoittaa oma sosioekonominen asemansa valintojen ulkopuolelta ja kaksi kyselyyn vastannutta ilmoittivat olevansa työssäkäyviä sekä opiskelijoita.

Kuvio 4. Kiinnostuminen sijoittamisesta

4. Mikä sai sinut kiinnostumaan sijoittamisesta? Sana vapaa.

85 vastausta

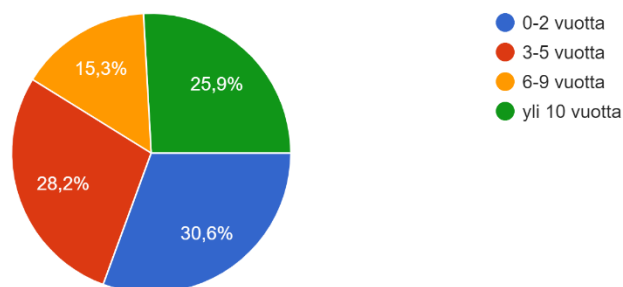
Isän esimerkki ja apu.
En osaa tuhлата
Perinnön saannin myötä innostuin ajatuksesta, että perinnön sijoittamisella voisin vaurastua entisestään.
Työ
Tulevaisuuden turvaaminen. Vaurastuminen.
Tulevaisuuden taloudellinen riippumattomuus
Ajatus siitä, että jos nuorena pystyy säästämään ja sijoittamaan, voi vahempana ehkä höllätä jo aika aikaisin töiden kanssa. Lisäksi se, että siirtyi työelämään opiskeluista, vaikutti siihen että ylimääräistä rahaa on, kun nyt on kuukausipalkka verrattuna tiukkaan rahatilanteeseen opiskelijana.
Turvatumpi tulevaisuus

Kysymys 4 haluttiin kartoittaa mikä sai vastaajat kiinnostumaan sijoittamisesta. Monelle vastaajista oli tärkeää turvata tulevaisuus ja mahdollistaa paremmat elinolot vanhoilla päivillään. Myöskin moni nosti esille, etteivät saa kulutettua niin paljon kuin tienaavat, joten tilille jää. Muutamien vastausten joukossa esiintyi lähipiirin esimerkki sijoittamisessa. Liitteessä 2 on kysymykseen tulleet avoimet vastaukset kokonaisuudessaan.

Kuvio 5. Sijoitusaika

5. Kuinka kauan olet sijoittanut?

85 vastausta

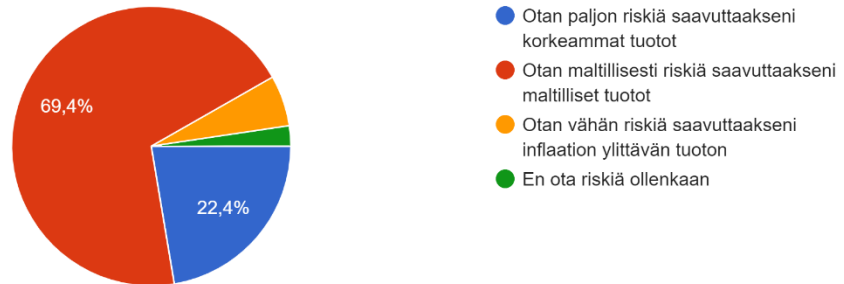

Kysymyksellä 5 kartoitettiin vastaajien sijoituskokemusta. Vastaukset jakoutuivat hyvin tasaisesti vasta aloittaneiden sijoittajien ja jo yli 10 vuotta sijoittaneiden kesken.

Kuvio 6. Sijoitusprofiili

6. Millainen sijoittaja olet?

85 vastausta

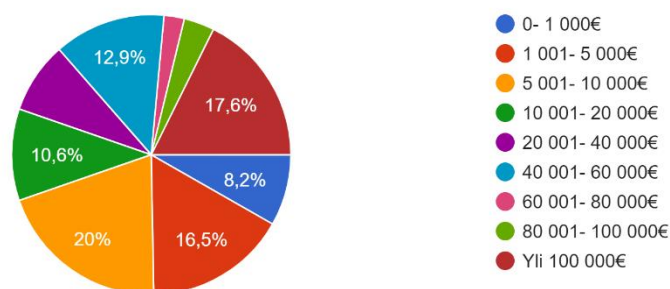

Kysymyksellä 6 selvitettiin vastanneiden riskinsietokyky sijoittamisessa. Kysymys oli relevantti tieto tutkimuksen osalta, koska lähtökohtaisesti on otettava riskiä, jotta voi sijoittaa vastuullisesti. Tämän kysymyksen tuloksista 2,4% eli 2 henkilöä ovat vastanneet etteivät ota riskiä ollenkaan, jolloin voidaan arvella ovatko vastaajat tietoisia sijoitusten oikeista riskitasoista.

Kuvio 7. Sijoitusvarallisuus

7. Tämän hetkinen sijoitusvarallisuutesi? Varallisuus, joka sinulla on kiinni sijoituksissa.

85 vastausta

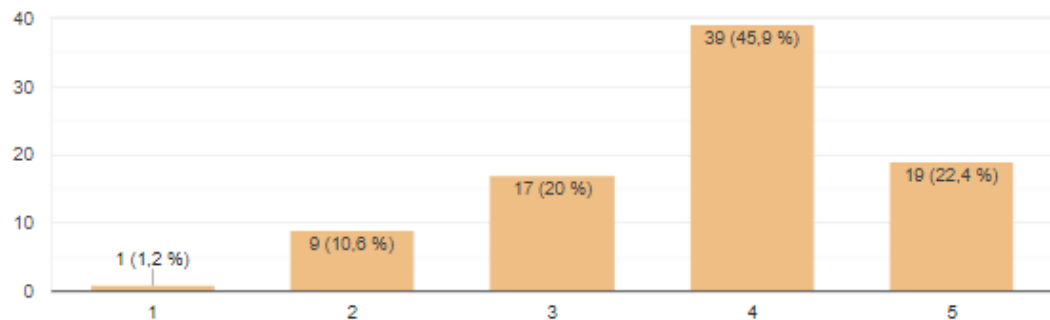
Kysymyksessä 7 tutkittiin vastaajien sijoitusvarallisuutta. Vastaajista 17,6 % eli 15 henkilöä olivat ilmoittaneet sijoitusvarallisuutensa olevan yli 100 000 €. Kysymys olisi todennäköisesti pitänyt rajata sijoitusten nettovarallisuuteen, koska nyt tuloksissa voi olla myös

sijoitettua velkarahaa. Vaikka vastauksissa olisi otettu huomioon mahdollinen sijoitettu velkaraha, niin voidaan todeta, että vastaajien yhteenlaskettu sijoitusvarallisuus on suhteellisen korkea.

Kuvio 8. Vastuullisen sijoittamisen merkitys

8. Kuinka tärkeänä pidät vastuullista sijoittamista?

85 vastausta

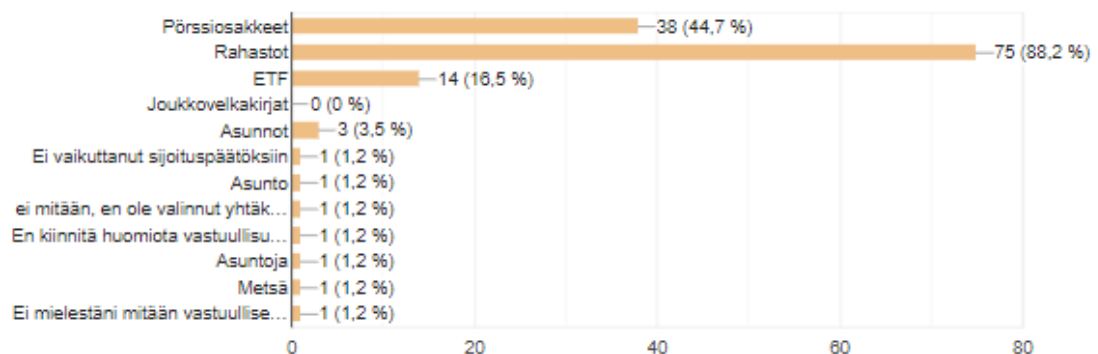

Kysymyksessä 8 arvioitiin vastaajien mielipidettä vastuullisen sijoittamisen tärkeydestä. Tässä arviointiasteikko oli 1–5, jossa 1 on ei ollenkaan tärkeä ja 5 erittäin tärkeä. Vastausten perusteella voidaan huomata, että vastuullinen sijoittaminen on suurimmalle osalle vastaajista tärkeää tai melko tärkeää.

Kuvio 9. Vastuulliset sijoituskohteet

9. Mitä vastuullisia sijoittamisen muotoja sinulla on? Voit valita useita.

85 vastausta

Kysymyksessä 9 selvitettiin vastaajien vastuullisen sijoittamisen sijoitusmuotoja. Vastausvaihtoehtoina oli alun perin pörssiosakkeet, rahastot, ETF ja joukkovelkakirjat. Vas-

taajille annettiin myöskin vaihtoehto lisätä vaihtoehtoja, jos kokivat jonkin oman sijoituskohteensa vastuulliseksi eikä sitä mainittu alkuperäisissä. Vastanneista 4 henkilöä eivät kokeneet sijoitustensa olevan vastuullisia tai vastuullisia piirteitä omaavia. Vastanneista 4 henkilöä piti asuntosijoittamista vastuullisena sijoitusmuotona.

Kuvio 10. Vastuullisuus sijoituksissa

10. Millä tavalla vastuullisuus näkyy sijoituksissasi?

85 vastausta

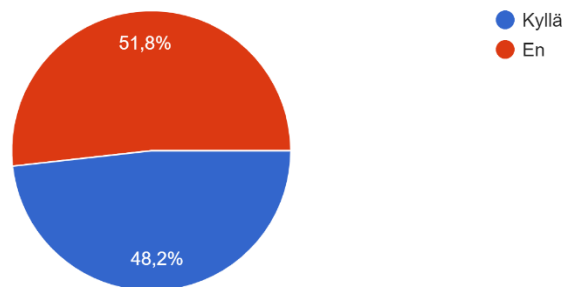
-
En osta suoria osakkeita yrityksistä jotka syrjivät naisia (moni suomalainen teknologiateollisuusyritys, mainoslauseista huolimatta), epäeettistä lihatuotantoa (eläinten saatava ulkoilla päivittäin jne), moniin lääkeytityksiin, pikavippiyrityksiin, jne
Ei näy
En osaa vastata.
En sijoita bitcoin yms joista ei ole ESG tietoa.
Ei juuri lainkaan.
Kiinnitän huomiota rahastoiden periaatteisiin
Olen sijoittanut rahastoihin kuten OP-kestävä maailma

Kysymyksessä 10 selvitettiin vastuullisuuden näkyminen omissa sijoituksissa ja haluttiin erityisesti herätellä vastaajia pohtimaan omia sijoituksiaan tällä hetkellä ilman, että tulevien kysymysten vaihtoehdot vaikuttaisivat vastaukseen liikaa. Liitteessä 3 on kysymykseen tulleet avoimet vastaukset kokonaisuudessaan.

Kuvio 11. Vastuullisuusraportteihin perehtyminen

11. Perehdytkö sijoituskohteen vastuullisuusraportteihin ennen sijoituksen tekemistä?

85 vastausta

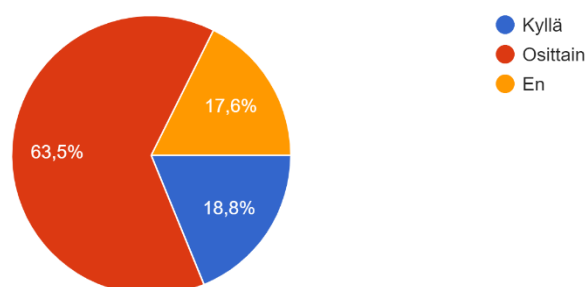

Kysymyksessä 11 arvioitiin vastaajien perehtyneisyyttä sijoituskohteiden vastuullisuusraportteihin. Vastuullisuusraportit kertovat sijoituskohteen toiminnasta vastuullisuusnäkökulman kautta sekä avaa sijoittajille sijoituskohteen vastuullisuusaspekteja. Vastauksen perusteella voidaan todeta, että noin joka toinen perehtyi vastuullisuusraportteihin ja joka toinen taas ei. Vastauksen tasavertaisuus herättää huomiota, ja jatkoa ajatellen mieltä jää ymmärsivätkö ihmisten mitä vastuullisuusraportit oikeasti ovat tai seuraavana kysymyksenä olisi pitänyt vielä kysyä mitä vastuullisuusraportit heille kertovat, jos he niitä lukevat.

Kuvio 12. Vastuullinen sijoittaminen ja tuotto

12. Olisitko valmis tekemään sijoituspäätöksen vastuullisuusnäkökulmasta vaikka tavoittelemasi tuotto kärsisi?

85 vastausta

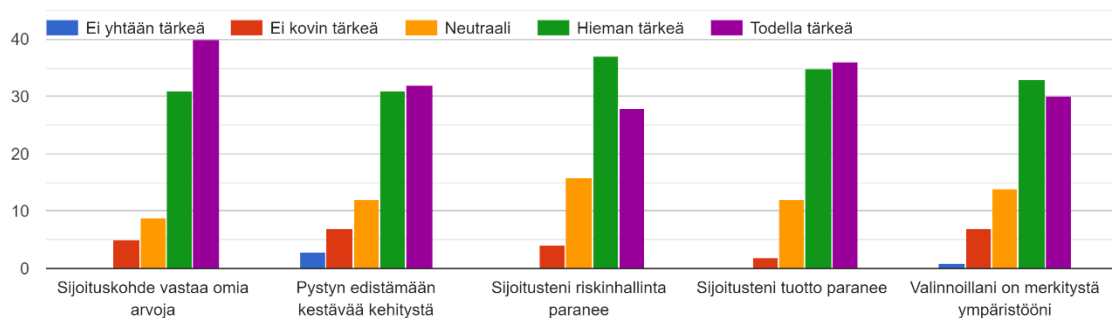

Kysymyksessä 12 selvitettiin vastaajien halua sijoittaa vastuullisesti vaikka mahdollinen sijoitus ei kasvattaisi tuottoa halutulla tavalla, mutta kuitenkin olisi vastuullinen sijoitus-

kohde. Yli puolet vastaajista olivat osittain valmiita sijoittamaan vastuullisesti vaikka mahdollinen tuotto kärsisi. Tässä huomataan se, että suurin osa vastaajista ovat valmiita tekemään sijoituspäätöksensä vastuullisesti, vaikka heidän odottamansa tuotto kärsisi.

Kuvio 13. Vastuullisen sijoittamisen tärkeydet

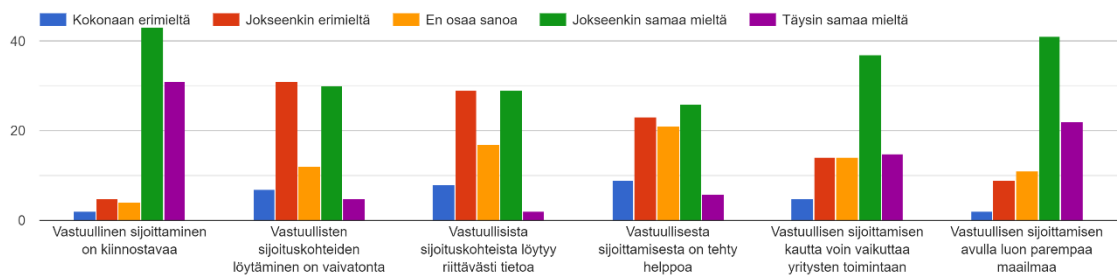
13. Miten tärkeänä pidät seuraavia asioita vastuullisesti sijoittaessasi?

Kysymyksessä 13 esitettiin väittämien, joiden avulla haluttiin selvittää, miten tärkeänä vastaajat pitivät annettuja väittämiä vastuullisen sijoittamisen kohdalla. Vastausten jakauma on hyvin tasainen jokaisen väitteen kohdalla.

Kuvio 14. Vastuullisen sijoittamisen väittämät

14. Arvioi seuraavat väittämät

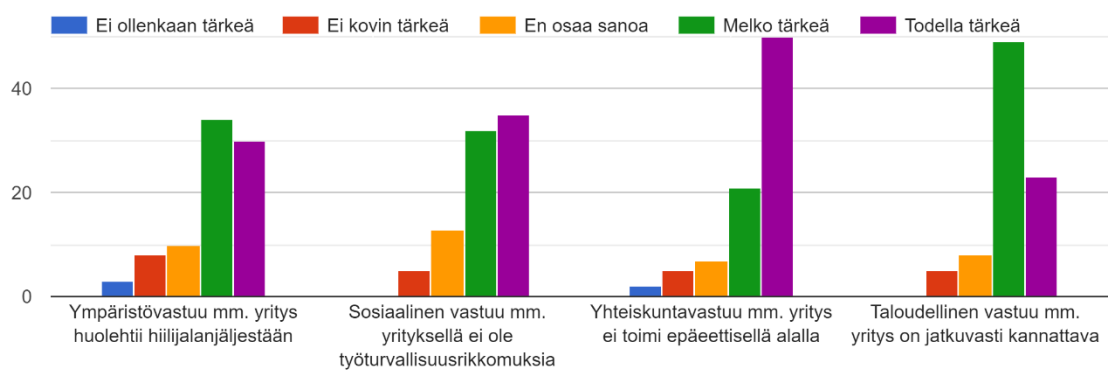

Kysymyksessä 14 esitettiin erilaisia väittämien, joiden avulla haluttiin selvittää vastaajien mielipiteet sekä asenteet vastuullista sijoittamista kohtaan. Väitteiden 2–4 kohdalla voidaan huomata, ettei vastuullisten sijoituskohteiden löytäminen ole niin vaivatonta, niistä ei todennäköisesti löydy tarvittavaa määrää tietoa eikä vastuullisesta sijoittamisesta ole tehty niin helppoa kuin voitaisiin antaa olettaa. Näiden kolmen väittämän kohdalla tulisi

muun muassa yritysten sekä rahalaitosten parantaa omaa toimintaansa ja tuoda sijoittajille paremmin esiin sijoituskohteiden vastuullisuusstatistiikkaa sekä helpottaa vastuullisten sijoituskohteiden löytämistä. Vaikka vastuulliseen sijoittamiseen on panostettu monen eri tahon toimesta, ei se tulosten puitteissa vaikuta olevan niin helppoa ja vaivatonta.

Kuvio 15. Vastuullisuuslajien painoarvot

15. Millainen painoarvo seuraavilla sijoituskohteen vastuullisuuslajeilla on?

Kysymyksessä 15 selvitettiin miten vastaajat mieltävät vastuullisen sijoittamisen 4 pääpilaria. Tuloksista nähdään, että vahvimpana vastaajat pitivät yhteiskuntavastuuta. Yhteiskuntavastuuseen kuuluu, ettei yritys toimi epäeettisellä alalla, noudattaa työehtoja, maksaa veronsa ja huolehtii yritystoiminnan pysyvyydestä sekä kehityksestä eri markkinaheilahtelujen aikana, ja näin turvaa työntekijöiden työpaikat.

Kuvio 16. Vältellyt toimialat/tuoteryhmät

16. Mitä toimialoja/tuoteryhmiä välttelet sijoittaessasi?

85 vastausta

-
Kts yllä
Eläimillä testaavia yrityksiä
Luonnon tuhoaminen uusiutumattomilla luonnonvaroilla ja virtuaalivaluutat
Kannabis
en haluaisi sijoittaa tupakkaan, aseteollisuuteen, ym.
Rättifirmoja
Ksivostoiminta
Pikamuotia, pikaruokaa ym muita elämisen kannalta tarpeettomia.

Kysymyksessä 16 tarkoituksena oli selvittää mitä toimialoja vastaajat rajasivat sijoittaessaan pois omista sijoitussalkuistaan. Monissa vastauksissa esiintyi fossiiliset polttoaineet, öljy, turkikset sekä tupakka. Jotkin vastaukset herättivät lisäkysymyksiä vastaajien ajatuksista esimerkiksi alla olevassa otannassa mainittu pomo, onko kyseessä yksittäinen esimies vai tarkoitetaanko tällä yleisesti yrityksen johdon vastuullisuusnäkökulman parantamista. Myöskin alla olevassa otannassa on mainittu yhdistelmärahaston vastuullisuus, mutta se ei kerro suoraan onko kyseessä puhdas vastuullinen sijoitusrahasto vai olettaako vastaaja yhdistelmärahaston olevan suoraan vastuullinen vaihtoehto, sillä kaikki yhdistelmärahastot eivät ole suoraan vastuullisia. Liitteessä 4 on kysymykseen tulleet avoimet vastaukset kokonaisuudessaan.

Kuvio 17. Arvojen korostuminen sijoitussalkussa

17. Mitkä arvot korostuvat sijoitussalkussasi?

85 vastausta

Suomalaisuus
.
Työntekijöiden ja eläinten ja laajan asiakaskunnan hyvä kohtelu, rehellisyys,
Raha
Eläinten hyvinvointi
ilmasto, vesi, metsä
Teen sijoitukseen kohdistuvat päätökset laskelmien ja harkinnan mukaan. En niinkään arvojen.
Tuottavien kohteiden valinta, yhtiöiden jatkuvuus. Pysin minimoidaan Kiinaan sijoittamisen.
kestävä kehitys

Kyselyn viimeisessä kysymyksessä haluttiin selvittää mitä arvoja vastaajat suosivat omilla sijoitussalkuissaan. Kestävä kehitys nousi esille monissa vastauksissa ja samoin ympäristöystävällisyys. Liitteessä 5 on kysymykseen tulleet avoimet vastaukset kokonaisuudessaan.

9 YHTEENVETO JA LOPPUTULOKSET

Teoreettisena viitekehyksenä opinnäytetyölle oli vastuullinen sijoittaminen, jota käytiin läpi erilaisten kansainvälisten strategioiden sekä sopimusten kautta. Myöskin opinnäytetyön kannalta relevanttina osuutena käytiin läpi naisia sijoittajina. Sijoittamiseen liittyen käytiin läpi sijoittamisen määritelmää sekä sijoitustuotteina osakkeet, sijoitusrahastot, ETF ja joukkovelkakirjalainat.

Empiirisen tutkimuksen tavoitteena oli saada selville, miten vastuullisuus on osa naisten sijoituspäätöksiä. Vauras Nainen- Facebook-ryhmälle tuotettu kyselylomaketutkimus keräsi erilaisia näkemyksiä. Kyselyyn vastasi 85 henkilöä, joka on kyselyn julkaisuhetken ryhmän kokonaisjäsenmäärään, 68 532, katsottuna varsin pieni, mutta otantaa voidaan pitää relevanttina kokonaisryhmän edustajana, sillä vastaajilla oli erilaiset taustat sekä tietämykset aihealueessa.

Opinnäytetyön tutkimusosio toteutettiin kvantitatiivisella kyselylomakkeella Vauras Nainen- Facebook ryhmälle. Kyseissä ryhmässä oli kyselyn toteuttamishetkellä 68 532 henkeä ja kyselyyn vastasi 85 henkilöä. Kyseisessä ryhmässä on hyvin erilaisia taustoja omaavia naisia keitä yhdistää kiinnostus omaan talouteensa sekä sijoittamiseen, jonka takia ryhmä koettiin sopivan tämän opinnäytetyön tutkimuskohteeksi. Vastaajien määrä suhteessa ryhmän kokonaismäärään oli verrattain pieni, mutta ottaen huomioon, ettei jokainen varmastikaan ole aktiivinen Facebookin käyttäjä, voidaan vastausten määrää tähän tutkimukseen pitää hyvänä. Myöskin kyselyn julkaiseminen Facebook-ryhmässä jää uusien julkaisujen alle, joten mahdollisesti potentiaalisia vastaajia on jäänyt pois julkaisun heikon tavoitavuuden johdosta.

Tutkimuksen kysymyksiä voidaan pitää relevantteina ja ymmärrettävinä, sillä tulokset ovat teoreettiseen pohjaan pohjautuvia. Vastaajille on kerrottu kyselyn alussa opinnäytetyön pääkysymys vastuullisesta sijoittamisesta, jolloin potentiaaliset kyselyyn vastaajat ovat olleet tietoisia, mitä kyselyllä on haluttu selvittää. Kysymyksien avulla on voitu saada laaja-alainen otanta vastuullisen sijoittamisen vaikutuksesta naisten sijoituspäätöksiin, jolloin kysymysten asettelu on onnistunut suhteellisen hyvin.

Tutkimuksen avulla voidaan todeta, että vastuullinen sijoittaminen on kasvava trendi, jota jo huomioidaan sijoituksia tehdessä, mutta se ei ole pääsääntö sijoituskohteen valin-

nassa. Vastuullisuuden aspekteja tunnistetaan ja tiedostetaan, ja niiden suosimista kasvatetaan sijoituskohteita valitessa. Huomioitavaa on muun muassa se, että suuri osa (63,5 %) vastaajista oli valmis osittain tinkimään sijoituksen tuotto-odotuksesta voidakseen ottaa vastuullisuusnäkökulmat huomioon sijoituksessaan. Tämä kertoo siitä, että vastuullisuusasiat ovat vahvasti mukana sijoituspäätöstä tehdessä, vaikka se ei välttämättä olekaan päätekijä kuten aiemmin todettu.

Vastauksissa korostuivat monet arvot kuten kestävä kehitys, ihmisten ja eläinten hyvä kohtelu ja eettisesti toimiminen. Kysyttäessä miten tärkeänä yritysten toiminnassa pidetään yhteiskuntavastuuta, sitä pidettiin selkeästi erittäin tärkeänä. Huomioitavaa oli, että yrityksen taloudellista vastuuta, jatkuvaa kannattavuutta, ei pidetty niin tärkeänä kuin yhteiskuntavastuuta. Tämä kertoo siitä, että kyselyyn vastanneet selvästi haluavat ottaa sijoituspäätöksissään vastuullisuusasioita huomioon ja joskus jopa osittain tuoton kustannuksella. Tutkimuksen perusteella voidaan siis sanoa, että vastuullisuus on tärkeä osa sijoittamista suurimmalle osalle kyselyyn osallistuneille.

Vastuullisuusraportteihin tutustumista teki noin puolet vastaajista. Vastuullisia sijoituskohteita ei vastausten perusteella löytynyt vaivattomasti, joten voidaan näiden perusteella todeta, että yritysten sekä rahoituslaitosten tulisi vielä tehdä enemmän töitä vastuullisuuden esille tuomiseen ja varsinkin panostaa siitä viestimiseen.

Avointen kysymysten kohdalla voitiin huomata, että osalle ne tuottivat ongelmia ja osan vastaajien kohdalla vastaukset eivät varsinaisesti vastanneet vastuullisuuteen. Voisiko kyseessä olla, ettei vastuullisuutta ja eritoten vastuullista sijoittamista olla mietitty eikä vastuullisuuteen olla perehdytty? Vastuullisuutta painotetaan jokaisella osa-alueella yhä enemmän, mutta ovatko ihmiset tietoisia kaikesta mitä siihen kuuluu. On mahdollista, ettei ihmisillä ole vielä riittävästi tietoa vastuullisesta sijoittamisesta, jolloin vastuullisuutta ei oteta sijoituspäätöksissä huomioon. Jos vastuullisuudesta ei ole vahvaa tietämystä, niin ei koeta sen olevan riskinarvoinen, jos jotain tapahtuisi omille varoilleen.

Tämän opinnäytetyön aihetta voitaisiin jatkojalostaa, jolloin tutkimusta voisi laajentaa esimerkiksi eri pankkiryhmien asiakkaisiin, osakeliittojen osakesäästäjiin etc. Myöskin kiinnostavana ideana olisi tehdä tutkimus pankkien kotisivujen kautta löydettävistä vastuullisesta sijoittamisesta eli kuinka helposti pankit kertovat sijoituskohteiden vastuullisuudesta ja miten niiden vertailu onnistuu.

Lopputuloksena opinnäytetyö antaa kattavan kuvan, miten vastuullinen sijoittaminen koetaan ja antaa tietoa aiheesta kiinnostuneille sijoittajille, niin aloitteleville kuin jo sijoittaneille. Myöskin tähän opinnäytetyöhön kerätyt tutkimustulokset saattaisivat olla hyödyllisiä muun muassa yrityksille ja rahalaitoksille, jotta he voisivat parantaa vastuullisten asioiden korostamista sekä helpottaa ihmisten sijoittamista kohteisiin. Vastuullisuus osana sijoittamista on tärkeää ja hyvin vahva keino muuttaa tulevaisuutta. Tätä maailmaa on mahdollista parantaa omien päätösten sekä varojensa avulla vaikuttamisen kautta.

Liitteisiin on koottu kyselypohja sekä kyselyyn vastanneiden vastaukset avoimiin kysymyksiin kokonaisuudessaan. Vastauksia ei ole millään tavalla muokattu eikä vastausten oikeinkirjoitustasua ole korjattu vaan jokainen vastaus on sellainen kuin se vastaushetkellä on annettu. Avoimiin kysymyksiin tulleet vastaukset haluttiin tuoda kokonaisuudessaan esiin, jotta vastausten monisyisyys tuli paremmin esille.

LÄHTEET

- Anderson, N. 2000. Rahakirja. Helsinki: Edita.
- Anderson, N. ja Tuhkanen, J. 2004. Järkevän sijoittamisen perusteet. Helsinki: Edita Prima.
- Bioy, Hortense ja Lamont, Kenneth 2018. The Journal of Index Investing Winter. <https://doi.org/10.3905/jii.2018.1.063>
- Blackrock. 2021. ETF. Viitattu 4.5.2021. <https://www.blackrock.com/fi/yksityinen-sijoittaja/koulu-tus/mita-ishares-etf-rahastot-ovat/mita-ovat-etf-rahastot>
- Borenius. 2021. Voiko rahoitusmarkkinat edistää vastuullisuutta. Viitattu 4.5.2021. <https://insights.borenius.com/io/2021/01/20/voiko-rahoitusmarkkina-edistaa-vastuullisuutta/>
- Finanssialalle. 2020. Vastuullinen sijoittaminen – Norstatin kyselytutkimus tuhannelle suomalaiselle. Viitattu 12.4.2021. <https://www.finanssiala.fi/wp-content/uploads/2020/02/Norstat-kysely-tutkimus-14022020-vastuullinen-sijoittaminen-LIITE-TIEDOTTEESEEN.pdf>
- Finanssialalle. 2021. Säästäminen ja sijoittaminen. Viitattu 28.3.2021. <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/saastaminen-ja-sijoittaminen/saastamisen-ja-sijoittamisen-perusteet.html>
- Finsif. 2020. Mitä vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa. Viitattu 13.4.2021. <https://www.finsif.fi/mita-se-on/>
- Handelsbanken. 2021. Joutsenmerkki. Viitattu 2.5.2021. <https://www.handelsbanken.fi/fi/henki-loasiakkaat/saasta-ja-sijoita/rahastot/vastuullinen-sijoittaminen/joutsenmerkki>
- Hirsjärvi, S., Remes, P. ja Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Hultkrantz, J. ja Masalin, B. 2007. Elämäsi rahat, joka kodin talousopas. Helsinki: Nemo.
- Hyrskke, A., Lönnroth, M., Savilaakso, A. ja Sievänen, R. 2020. Vastuullinen sijoittaja. Printon. Viro
- Hyrskke, A., Lönnroth, M., Savilaakso, A. ja Sievänen, R. 2012. Vastuullinen sijoittaminen. Helsinki: Finva.
- Hämäläinen, K. 2005. Sijoittajan käsikirja. Helsinki: Gummerus kirjapaino
- Joutsenmerkki. 2017. Ensimmäiset Joutsenmerkityt sijoitusrahastot markkinoille. Viitattu 2.5.2021. <https://joutsenmerkki.fi/ensimmaiset-joutsenmerkityt-sijoitusrahastot-markkinoille/>
- Kitces. 2016. Morningstar sustainability ratings review. Viitattu 25.4.2021. <https://www.kitces.com/blog/morningstar-sustainability-ratings-review-esg-environment-social-governance-factor-globe-scores/>
- KPMG. 2020. KPMG:n tutkimus: Uskottava vastuullisuusraportointi lyö läpi yrityksissä. Viitattu 3.5.2021. <https://home.kpmg/fi/home/media/lehdistotiedotteet/2020/12/markkina-joka-kasvaa-uskottava-vastuullisuusraportointi-kiinnostaa-yrityksia.html>
- Morningstar. 2018. Vastuullisuusrating vahvistuu. Viitattu 29.4.2021. <https://www.morningstar.fi/fi/news/169500/vastuullisuusrating-vahvistuu.aspx>
- Morningstar. 2019. Understanding Morningstar's Fund Ratings. Viitattu 3.5.2021. https://s21.q4cdn.com/198919461/files/doc_downloads/2019/07/MRQ_Ratings_Infographic_070219.pdf

Nordnet. 2019. Naissijoittajat takovat pörssissä reipasta ylituottoa. Viitattu 25.4.2021. <https://www.nordnet.fi/blogi/naissijoittajat-takovat-porssissa-reipasta-ylituottoa/>

Pörssisäätiö 2015. Sijoitus rahasto-opas. [Viitattu 16.12.2020.] https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2015/05/sijoitus_rahasto_opas_2015_b.pdf.

Pörssisäätiö. 2014. Sijoittaminen – opas utelaille. E-julkaisu. Viitattu 28.4.2021. https://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2014/08/sijoitusopas_2014_fin_final_low1.pdf

Pörssisäätiö. 2021. Oppitunti 6: Vastuullinen sijoittaminen. Viitattu 13.4.2021. <https://www.porssisaatio.fi/sijoituskoulu/vastuullinen-sijoittaminen/>

RAHA. 2021. Naiset sijoittajina, näin pääset mukaan. Viitattu 2.5.2021. <https://raha.fi/oma-talous/naiset-sijoittajina-nain-paaset-mukaan/>

Robeco. 2021. Best in class. Viitattu 4.5.2021. <https://www.robeco.com/en/key-strengths/sustainable-investing/glossary/best-in-class.html>

Suomen Pankki. 2021. Rahoitusjärjestelmä lyhyesti. Viitattu 4.5.2021. <https://www.suomenpankki.fi/fi/rahoitusvakaus/rahoitusjarjestelma-lyhyesti/>

Suomen YK-liitto. 2017. Agenda 2030 pikku kirjanen. Viitattu 2.5.2021. https://www.ykliitto.fi/sites/www.ykliitto.fi/files/media/Agenda2030_pikkukirjanen_2017.pdf

Suomen YK-liitto. 2021. Global compact. Viitattu 2.5.2021. https://www.ykliitto.fi/sites/ykliitto.fi/files/global_compact_1.pdf

Talouselämä. 2021. Suomalaisista naisista tuli aktiivisia tee se itse sijoittajia ja taustalla on kiinnostava korona ajan ilmiö. Viitattu 4.5.2021. <https://www.talouselama.fi/uutiset/suomalaisnaisista-tuli-aktiivisia-tee-se-itse-sijoittajia-ja-taustalla-on-kiinnostava-korona-ajan-ilmio/e57bdbad-18a1-42d4-99a6-36bd777c1867>

Talousmentor. 2017. Rahoitusmarkkinoiden tehtävät. Viitattu 15.12.2020. <https://talousmentor.com/2017/02/08/rahoitusmarkkinoiden-tehtavat/>

TEM. 2010. Itsesääntely ja yhteiskuntavastuu. Viitattu 30.4.2021. <https://tem.fi/documents/1410877/2869440/Itses%C3%A4%C3%A4ntely+ja+yhteiskuntavastuu.pdf/4283142a-3faa-4d2e-82da-5c9af1a15482/Itses%C3%A4%C3%A4ntely+ja+yhteiskuntavastuu.pdf>

Kysely

Naisten sijoitustoiminta vastuullisuusnäkökulmasta

Hei ja hienoa, että olet päättänyt tulla vastaamaan kyselyyni.

Opiskelen Turun ammattikorkeakoulussa liiketalouden tradenomiksi. Opinnäytetyöni käsittelee sitä, miten vastuullisuus vaikuttaa naisten sijoitustoimintaan.

Kaikki vastaukset ovat anonyymejä eikä niiden avulla voida identifioida ketään.

Kyselyssä on yhteensä 17 kysymystä, jotka jakautuvat seuraavasti: 1-3 ovat vastaajan taustaa kartoittavia kysymyksiä, 4-7 koskevat yleisesti vastaajan sijoittamista, ja 8-17 ovat vastuullisuuteen liittyviä.

Kokonaisuudessaan vastausaika on noin 10-15 minuuttia.

Kiitos paljon ajastasi!

Terkuin, Sonja Suomi

***Pakollinen**

1. Minkä ikäinen olet? *

- 18-20
- 21-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 61-70
- Yli 70 vuotias

2. Mikä on koulutustaustasi? *

- Peruskoulu
- Lukio tai ammatillinen koulutus
- Alempi korkeakoulututkinto
- Ylempi korkeakoulututkinto
- Tohtoritutkinto

3. Valitse sinulle parhaiten sopiva vaihtoehto: *

- Opiskelija
- Työssäkäyvä
- Työtön
- Eläkeläinen
- Yrittäjä
- Äitiyslomalla/hoitovapaalla
- Muu: _____

4. Mikä sai sinut kiinnostumaan sijoittamisesta? Sana vapaa. *

Oma vastauksesi _____

5. Kuinka kauan olet sijoittanut? *

- 0-2 vuotta
- 3-5 vuotta
- 6-9 vuotta
- yli 10 vuotta

6. Millainen sijoittaja olet? *

- Otan paljon riskiä saavuttaakseni korkeammat tuotot
- Otan maltillisesti riskiä saavuttaakseni maltilliset tuotot
- Otan vähän riskiä saavuttaakseni inflaation ylittävän tuoton
- En ota riskiä ollenkaan

7. Tämän hetkinen sijoitusvarallisuutesi? Varallisuus, joka sinulla on kiinni sijoituksissa. *

- 0- 1 000€
- 1 001- 5 000€
- 5 001- 10 000€
- 10 001- 20 000€
- 20 001- 40 000€
- 40 001- 60 000€
- 60 001- 80 000€
- 80 001- 100 000€
- Yli 100 000€

8. Kuinka tärkeänä pidät vastuullista sijoittamista? *

	1	2	3	4	5	
Ei ollenkaan tärkeänä	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin tärkeänä

9. Mitä vastuullisia sijoittamisen muotoja sinulla on? Voit valita useita. *

- Pörssiosakkeet
- Rahastot
- ETF
- Joukkovelkakirjat
- Muu: _____

10. Millä tavalla vastuullisuus näkyy sijoituksissasi? *

Oma vastauksesi

11. Perehdytkö sijoituskohteen vastuullisuusraportteihin ennen sijoituksen tekemistä? *

Kyllä

En

12. Olisitko valmis tekemään sijoituspäätöksen vastuullisuusnäkökulmasta vaikka tavoittelemasi tuotto kärsisi? *

Kyllä

Osittain

En

13. Miten tärkeänä pidät seuraavia asioita vastuullisesti sijoittaessasi? *

	Ei yhtään tärkeä	Ei kovin tärkeä	Neutraali	Hieman tärkeä	Todella tärkeä
Sijoituskohde vastaa omia arvoja	☐	☐	☐	☐	☐
Pystyn edistämään kestävää kehitystä	☐	☐	☐	☐	☐
Sijoitusteni riskinhallinta paranee	☐	☐	☐	☐	☐
Sijoitusteni tuotto paranee	☐	☐	☐	☐	☐
Valinnoillani on merkitystä ympäristöni	☐	☐	☐	☐	☐

14. Arvioi seuraavat väittämät *

	Kokonaan erimieltä	Jokseenkin erimieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Vastuullinen sijoittaminen on kiinnostavaa	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuullisten sijoituskohteiden löytäminen on vaivatonta	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuullisista sijoituskohteista löytyy riittävästi tietoa	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuullisesta sijoittamisesta on tehty helppoa	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuullisen sijoittamisen kautta voin vaikuttaa yritysten toimintaan	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuullisen sijoittamisen avulla luon parempaa maailmaa	☐	☐	☐	☐	☐

15. Millainen painoarvo seuraavilla sijoituskohteen vastuullisuuslajeilla on? *

	Ei ollenkaan tärkeä	Ei kovin tärkeä	En osaa sanoa	Melko tärkeä	Todella tärkeä
Ympäristövastuu mm. yritys huolehtii hiilijalanjäljestään	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaalinen vastuu mm. yrityksellä ei ole työturvallisuusrikkomuksia	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteiskuntavastuu mm. yritys ei toimi epäeettisellä alalla	☐	☐	☐	☐	☐
Taloudellinen vastuu mm. yritys on jatkuvasti kannattava	☐	☐	☐	☐	☐

16. Mitä toimialoja/tuoteryhmiä välttelet sijoittaessasi? *

Oma vastauksesi

17. Mitkä arvot korostuvat sijoitussalkussasi? *

Oma vastauksesi

Lähetä

Kysymys 4, avoimet vastaukset.

Mikä sai sinut aloittamaan sijoittamisen? Sana vapaa. Vastaustenmäärä 85 kappaletta.

- Isän esimerkki ja apu.
- En osaa tuhlata
- Perinnön saannin myötä innostuin ajatuksesta, että perinnön sijoittamisella voisin vaurastua entisestään.
- Työ
- Tulevaisuuden turvaaminen. Vaurastuminen.
- Tulevaisuuden taloudellinen riippumattomuus
- Ajatus siitä, että jos nuorena pystyy säästämään ja sijoittamaan, voi vahempana ehkä höllätä jo aika aikaisin töiden kanssa. Lisäksi se, että siirtyi työelämään opiskelusta, vaikutti siihen että ylimääräistä rahaa on, kun nyt on kuukausipalkka verrattuna tiukkaan rahatilanteeseen opiskelijana.
- Turvatumpi tulevaisuus
- Taloudellisesti turvatumpi tulevaisuus ja nykyisyys. Ei ole puolisoa johon turvata.
- Omaisuuden kasvattaminen vanhuuden varalle
- Varallisuuden kartoittaminen
- Se, että raha ei vain makaa tilillä vaan se kasvattaa sopivasti korkoa.
- En usko nykyiseen eläkejärjestelmään ja varsinkaan YEL:iin
- Taloudellinen turva
- Ajatus, että eläkkeellä olisi enemmän rahaa
- Mahdollisuus taloudelliseen riippumattomuuteen, lisätulot
- Sukulainen
- Kun täytin 25, sain isovanhemmiltani mukavan summan sijoitusvakuutuksen muodossa ja pappani kannusti minua jatkamaan rahojen sijoittamista. Tutustuin aihepiiriin sosiaalisen median, kirjallisuuden ja podcastien avulla, ja oman pankin kautta sain konkreettisesti aloitettua harrastuksen, joka kiinnostaa minua vain koko ajan enemmän.
- Eläkkeen määrä
- Avioero 40 vuotiaana ja sen aiheuttama kriisi
- Oma mies ja isä
- Koulutus (ktm)
- Tilaisuus hankkia oman työnantajan osakkeita 1980-luvulla
- Vanhuuden turva, mukava harrastus, johonkin se talouden ylijäämä piti laittaa.
- Ymmärrys siitä, että sijoittamalla vastuullisesti voi vaikuttaa maailmaan positiivisesti myös rahan kautta.
- Tarpeetonta rahaa pankkitilillä.
- Vaikea vastata. Facebook ryhmä Vauras nainen sai minut innostumaan rahastoista ja ylipäättänsä rahasta.
- Tienaan enemmän kuin pystyn/osaan/voin kuluttaa, joten rahoille piti tehdä jotain.
- Opiskelut päättyi ja rahatilanne parani.
- Vaurastuminen

- Tulevaisuuden turvaaminen, vaurastuminen
- Turvallisuus, halu saada taloudellisia puskureita
- Mahdollisuus ansaita rahaa sijoittamalla
- Taloudellinen turva tulevaisuuteen
- Palkkatulon lisäksi muuta tulonlähdettä sekä vaurastuminen.
- Eläkesäästöt
- Turvautuminen työttömyyteen ja tulevan eläkkeen/eläkeiän epävarmuuteen
- Säästäminen pitkällä aikavälillä
- Perheen talouden turvaaminen sairauden, ym haasteellisen tilanteen sattuessa.
- Huono korko tilille säästäessä.
- Haluan turvata tulevaisuuteni parhaalla mahdollisella tavalla.
- Rahan arvon säilyminen
- Talouden turvaaminen
- Isäni esimerkki
- Puolison innostus ja sen myötä oma innostus vaurastumiseen
- Olen ihan lapsesta saakka ollut kiinnostunut sijoittamisesta, koska isäni seurattiin rahastoni kehitystä. Isäni hankki rahastoa minulle jo vauvana, joten koko elämäni olen käytännössä sijoittanut. Aktiivisesti aloin sijoittamaan heti täytettyäni 18-vuotta. Sijoittaminen on siten aina ollut kiinnostavaa ja luonnollinen tapa hankkia vaurautta.
- Raha
- Oman tulevaisuuden miettiminen.
- Jo olemassa olevat sijoitukset
- Saatu perintö ja yleinen kiinnostus rahoitusmarkkinoita kohtaan.
- Säästäminen
- Tulevaisuuden turvaaminen, eläkkeelle jäädessä
- Halu vaurastua
- Varallisuustilanteiden vaihtelu ja kehitys. Tunne siitä, että muut eivät voi puolestani ratkaista finanssiasioitani, vaan minun on toimittava itse.
- Ylimääräinen raha töihin menon jälkeen ja pankin neubojan esitelmät
- Perintö
- Elämän tilanne
- Eron jälkeen uusi alku ja uudet mahdollisuudet päästä jaloilleen. Riippumattomuus ja tulevaisuus.
- Tuotto
- Eläketurva
- Halu saada passiivista tuloa
- Varallisuuden kerryttäminen
- Eläkeajan varallisuus
- -
- Podcastit, mimmit sijoittaa
- Äiti sijoitti lapsilisiä osakkeisiin ja 16 vuotiaana sai sittenitse valita mihin osinko sijoitettiin
- Vaurastumisen todennäköisyys, yhteisöllinen keskustelu, sijoituskirjallisuus
- Tulevaisuuden turvaaminen mm.

- Tulevaisuuden turvaaminen, taloudellinen vapaus
- Taloudellinen turva ja riippumattomuus
- Säästäminen, vaurastuminen, tulevaisuuden turva, leveämpi elämä
- Realismi tulevaa eläkekertymää kohtaan + 90-luvun laman kokemukset
- Työn kautta
- Mielenkiinto siitä että sijoitukset tuottaa rahaa
- Säästän itselleni eläkeikää varten, koska en voi laskea sen varaan että kukaan muukaan sitä tekee työurani päätyttyä.
- Varallisuuden kasvattaminen ja varhainen eläkeikä
- Olen aina ollut säästäväinen, joten rahaa on jäänyt talteen. Aloitin sijoittamaan ensimmäisestä oikeasta työstä tulleesta palkasta, sillä sijoittaminen on yksi keino pienituloisille varautua tulevaisuuteen. Ensin säästin ja sijoitin ensimmäistä asuntoa varten, nyt lasten kuluja ja myöhemmin koottava eläkettä varten.
- Mm. Pienet eläkkeet
- Korkoa korolle -ilmiö ja miehen innostus
- Vanhuuden turva
- Eläkkeen kerryttäminen
- Oma terveys - haluan turvata tulevaisuuteni siltä varalta, että työkykyyni laskisi
- Varma tuotto
- Pankin tädin sekä vakuutusyhtiön edustajan ehdotukset sekä Ensimmäisen asunnon myynnistä saatu rahasumma ennen seuraavan asunnon ostoa
- Mimmit sijoittaa & Nordnetin mainonta

Kysymys 10, avoimet vastaukset.

Millä tavalla vastuullisuus näkyy sijoituksissasi?

- -
- En osta suoria osakkeita yrityksistä jotka syrjivät naisia (moni suomalainen teknologiateollisuusyritys, mainoslauseista huolimatta), epäeettistä lihatuotantoa (eläinten saatava ulkoilla päivittäin jne), moniin lääkeyrityksiin, pikavippiyrityksiin, jne
- Ei näy
- En osaa vastata.
- En sijoita bitcoin yms joista ei ole ESG tietoa.
- Ei juuri lainkaan.
- Kiinnitän huomiota rahastoiden periaatteisiin
- Olen sijoittanut rahastoihin kuten OP-kestävä maailma
- Ei mitenkään
- Kannatan kotimaisia yrityksiä ja näin Suomen taloutta.
- Mietin esim yhtiöiden kotimaata, tuotteiden ekologisuutta ja ylipäätään yhtiön järkevyyttä.
- Sijoituskohteiden valinnassa
- Useampi rahasto on vastuullisia rahastoja, jotka sijoittavat kestäväan kehitykseen pohjautuen.
- Valitsen vain vastuullisten yritysten osakkeita
- Tarkistan mihin rahasto sijoittaa, esim kestäväan energiaan
- Olen valinnut sellaisia rahastoja joissa on erityisesti huomioitu vastuullisuus
- Spp aktiefondin vastuullisia rahastoja
- Olen tietoinen yhtiön ESG asioista joihin sijoitan
- Valitsen vain vastuulliseksi raportoituja sijoituskohteita. (ESG)
- Sijoitusten pääpaino on vastuullisuudessa ja ympäristövastuussa
- Tutkin, hajautan, sijoitan vastuulliseen rahastoon
- En tiedä. Olen perehtynyt vastuullisuusasiaan varsin vähän.
- Ei juuri mitenkään. Rahastot olen valinnut niin, etteivät ne sijoita esim. uhkapeleihin tai tupakkayhtiöihin.
- Yritän välttää niitä kohteita joista tiedän ettei toimi eettisesti kestäväällä tavalla
- Sijoituksissani ei ole ase- eikä tupakkateollisuutta.
- Olen pyrkinyt ostamaan sellaisten yhtiöiden osakkeita, joilla on mielestäni positiivista vaikutusvaltaa. Rahastot olen valinnut vastuullisuus-rankingin mukaan.
- Ympäristöasiat huomioitu.
- Olen hajauttanut rahastoja niin, että 25% niistä on ilmastossa.
- Ei juuri mitenkään
- Sijoitan vastuullisiin rahastoihin. Opiskelen myös aiheesta koko ajan lisää.
- Suomalaista, mahdollisimman hiilineutraalia, eettistä
- Ilmatoon ja vastuullisuuteen panostavia rahastoja
- En valitse epäeettiseksi tietämiini yrityksiin tai toimialoihin
- Valitsen yhtiöitä joita pidän vastuullisina (ekologisesti, eettisesti)

- En ole varma, en ole aiemmin miettinyt vastuullisuutta sijoituksissa.
- Sijoitan omien ehdottomien arvojen mukaisesti.
- Minkälaiset vastuullisuus pisteet rahastot on saaneet. Asunnoissa miten asunnosta pidetään huolta: remonttiratkaisut jne
- En osaa oikein tähän vastata. Omien arvojen mukaan.
- Valitsen arvomaailmaani sopivia ja mahdollisimman hyvin tuottavia rahastoja
- Ilmaston sijoittava rahasto, luotettavaksi koetut rahastoyhtiöt.
- Olen valinnut osakkeita, jotka olen itse tulkinnut ilmastoystävällisiksi.
- Rahastot, joihin olen sijoittanut, on vastuullisuusasteikolla hyvällä mallilla ja osakkeet hankin vastuullisilta yhtiöitä. Tai sellaisilta, jotka pyrkivät muuttamaan aktiivisesti toimintaansa vastuullisempaan suuntaan.
- Sattuma
- Rahastot ovat vastuullisia ja taloyhtiön hallituksessa vaikutan vastuullisuuteen
- Valitsen kohteeni sillä perusteella, että ne ovat mielestäni moraalisesti oikein tai eivät toimi epävastuullisesti esim. luonnon tai ihmisoikeuksien kannalta.
- Valitsen rahastoja, jotka ovat vähintään 4/5 vastuullisuusluokituksessa
- En sijoita kohteisiin, joista ilmenee negatiivisia uutisia. Vältän sijoituksia Aasiaan mahdollisuuksien mukaan juuri ihmisoikeuksien ja ilmaston takia. En tahdo tukea sellaisia maita joissa ihmisoikeudet ja ympäristöasiat ovat lähinnä vitsi.
- Seuraa jonkin herran vihreitä lippuja morningstarissa
- Suomalaisten yritysten osakkeita
- Ei juurikaan, lähinnä rahastojen puolella omistuksessa myös vastuullinen rahasto, toki positiivisena asiana on vastuullinen toiminta, mutta se ei ole ykkösasia sijoituspäätöksessä.
- Pysin valitsemaan rahastoja, jotka rakentuvat esim puhtaan/kestävän energian yrityksistä tms. Sijoitan pitkäjänteisesti enkä pikavoittoja tavoitellen
- Valitsen puhdas vesi, vähähiilinen maailma ja ilmastorahastoja n. puolet sijoituksista
- Sijoitan vain sellaisiin kohteisiin joita pidän vastuullisina
- Olen sijoitusneuvojan kanssa käynyt läpi vastuullisuusasioita ja noudattanut suositusta. Tiedän tai arvaan, että tämä on pankkini strategia tai kampanja tällä hetkellä. Sanotaan, että asiakkaat toivovat ja pyytävät vastuullisuutta, mutta sitä myös aktiivisesti markkinoidaan sijoitusasiakkaille. Kaiken kaikkiaan kysyntä saadaan täten nousemaan.
- Kaikilla pitää olla vähimmäisluokitus rahastojen osalta. Osakkeissa kotimaisuus ja vastuullinen toiminta
- Tukevat kestävää kehitystä
- En osa sanoa
- Teemat sivuaa
- Sopivat etf
- Vastuullisuus vaikuttaa sijoitusten valintaan. Sijoitan uusiutuvaan energiaan. En sijoita esim. aseteollisuuteen.
- Valitsen valmisrahastoja, jotka mainostavat itseään vastuullisina
- Rahastojen laatu ja sisältö
- Valitsen vastuullisia kohteita

- Ei mitenkään
- Pörssiyhtiöiden strategia ja liiketoiminta kestävän kehityksen mukaista
- Sijoitan osan rahoista kestävään kehitykseen panostaviin yrityksiin ja rahastoihin.
- Rahastoja valitessa olen valinnut vastuullisia rahastoja.
- Valitsen sektorin sen mukaan.
- Seuraan mihin sijoitan
- Sijoitan mielelläni uusiutuvaan energiaan sekä vastuullisiin yrityksiin
- Olen valinnut vastuullisen rahaston ja sijoituskoriin salkkuuni
- Sijoitin rahastoon, jonka periaatteet ovat ilmastoystävällisiä
- Ei suurta merkitystä. En tutki taistoja niin tarkkaan, joskin en myöskään sijoittaisi riis-
tofirmoihin jos tietäisin sellaisesta.
- Vastuullisuus ei näy vahvana tekijänä sijoituksiani vaan ainoastaan osana niitä. Olen
tehnyt sijoituksia vuosien varrella enkä ole tuolloin ajatellut vastuullisuutta, joten jou-
kossa on sellaisia jotka eivät ihan kokonaan varmastikaan ole vastuullisia.
- Meillä vastuullisuuden kaikkien kolmen osa-alueen kautta (environment, social, gover-
nance). Osa rahastoista valittu ympäristö-aiheisista rahastoista. Suorissa osakkeissa
taas olen käyttänyt joitain aloja poissulkevaa menetelmää (turkistarhaus, alkoholi, tu-
pakka, selvät ihmisoikeusrikkomukset). Olen myös ilahtunut mm. Yrityksen hallituk-
sen tasaisesta sukupuolijakaumasta (pieni juttu, mutta itselle merkityksellinen ☺).
Vastuullisuus on myös hyvin henkilökohtaista, joku painottaa esim. Eläinten oikeuk-
sia, eikä sijoita lääkefirmoihin (koe-eläinten käyttö lääkkeiden kehittämisessä), toi-
selle taas lääkefirmojen tekemä työ uusien lääkkeiden kehittämisessä ihmiskunnan
hyväksi on tärkeämpi kriteeri, kuin koe-eläinten kohtalo. Oma salkkuun on siis sellai-
nen, jonka hyväksyn itse "vastuulliseksi", mutta se sisältää mm vastuullisessa mie-
lessä hieman kiistanalaisen Fortumin osakkeita (Fortumilla on sekä ympäristöä helli-
vää uusiutuvaa energiaa, että ympäristöä tuhoavaa fossiilista energiaa).
- Rahastot pelkästään vastuullisia rahastoja
- Valitsen yhtiöitä, joiden arvot ja teot kohtaavat
- Yritysvalinta luontoarvoilla
- Perehdyn yrityksen taustoihin ja toimintaan
- Valitsen salkkuuni sellaisia yrityksiä, jotka esim. edistävät kiertotaloutta ja ekologi-
sempaa rakentamista, kehittävät energiatehokkaampia ratkaisuja, toimivat läpinäky-
västi ja ovat vastuullisia työnantajia. Vastavuoroisesti vältän mm. ihmisoikeuksien
sortajia, ympäristön saastuttajia, pikamuotia jne. Myös rahastot pyrin valitsemaan si-
ten, että niiden omistukset vastaisivat omia arvojeni.
- Esim. ympäristön huomioiminen
- .
- En omista mitään varsinaisesti vastuulliseksi luokiteltua

Kysymys 16, avoimet vastaukset.

Mitä toimialoja/tuoteryhmiä välttelet sijoittaessasi?

- -
- En mitään
- Aseteollisuus
- Aseet
- .
- Kts yllä
- Eläimillä testaavia yrityksiä
- Luonnon tuhoaminen uusiutumattomilla luonnonvaroilla ja virtuaalivaluutat
- Kannabis
- en haluaisi sijoittaa tupakkaan, aseteollisuuteen, ym.
- Rättifirmoja
- Ksivostoiminta
- Pikamuotia, pikaruokaa ym muita elämisen kannalta tarpeettomia.
- Aseet, huumausaineet, tupakka, poliittisesti sitoutuneet toimijat, kräkkäys, petrooli, vankilat, huomattavasta väärin toiminnasta kiinni jääneet yritykset
- Öljy-yhtiöt ja kaikki, mitkä ovat maapalloa ja sen ekosysteemiä kuluttavia toimialoja
- Uusiutumattomat energian lähteet
- Ei ole erityisiä toimialoja tai tuoteryhmiä. Olen sijoittanut vain yhdistelmä rahastoihin missä kuitenkin huomioitu vastuullisuus
- Öljy, kulta, kannabis
- Aseteollisuus ja vanhanaikainen energiateollisuus
- Aseet, porno, tupakka, uhkapelit, saasteet
- Fossiiliset ja aseteollisuus. Ihmisoikeudet esim. Venäjä
- Öljy, aseet, halpamuoti, kaivostoiminta
- Turkisala
- Uhkapelit, tupakka, ym.
- Aseteollisuus, jalometallit, kryptovaluutat
- Aseteollisuus, sotateollisuus, tupakkatuotteet, kannabisteollisuus
- Ase- ja tupakkateollisuus
- Tupakka
- Ase/sotateollisuus, öljy.
- Tupakka- ja aseteollisuus, öljy.
- Tupakka, aseet, öljy/hiili
- Turve, tupakka, pikamuoti, lentoyhtiöt, kaivosteollisuus (vaikea olla varma ympäristö/työoloista)
- Aseita, fossiilisia polttoaineita (/niiden raakamateriaaleja), eläintuotantoa, mineraaleja, tupakkaa, useimpia vaatetuottajia
- Olen vielä perehtymässä sijoittamiseen, tällaista ei ole vielä tullut vastaan
- Huumeet, sotateollisuuteen liittyvät
- Toimialat, joiden ongelmat yleisessä tiedossa; halpavaateyritykset, kaivokset.

- Saastuttava, terveyttä tuhoava, naisten sortaminen
- En luota "vihreisiin" sertifikaatteihin. Yrityksen on kyettävä vakuuttamaan minut vastuullisuudesta omalla läpinäkyvällä toiminnallaan.
- En välttele suoraan mitään. Tietenkään en tue mitään aseita, terrorismia ym., mutta laillisilta aloilta en jätä pois mitään. Pyrin hajauttamaan mahdollisimman laajasti eri aloille, hankin kyseenalaisilta aloilta parhaimmat ja vastuullisimmat toimijat omaan salkkuuni. Näin uskon edistäväni vastuullisuuden lisääntymistä.
- Tuottoriskisiä
- Sota- ja tupakkateollisuus sekä huumeet
- Kertakäyttömuoti, kerskakuluttaminen
- Pikamuoti, aseeteollisuus, tupakkateollisuus
- En osaa sanoa. Lähinmä tarkastelen isompaa mittakaavaa, miten yritys toimii omalla alallaan.
- En välttele, laaja hajautus
- Turkiksia, kaivostoimintaa
- Aseteollisuus, tupakka
- Fossiiliset polttoaineet, tehotuotanto
- Lapsityövoima, piittaamattomuus ilmastonmuutoksesta, bitcoin
- Ase-, huume-, tupakkateollisuus
- Kryptovaluuttaa ja Bitcoinia, ison ja kasvavan hiilijalanjäljen takia. Louhinta kuluttaa, komponentit katoavat markkinoilta muiden toimijoiden nenän edestä tähän toimintaan.
- Kaivostoiminta
- Aseteollisuus, ilmailu, fossiiliset polttoaineet, tehometsänviljely
- Pikavippi, tupakka, kannabis, aseita,
- Xx
- Pikivippiyrityksiä, huume
- Tekstiili, vaate
- Lihateollisuus, ydinvoima,
- Kryptoraha, päihteet, aseeteollisuus
- En ole vielä ainakaan tarkoituksellisesti alkanut välttelemään mitään toimialaa, mutta en näe itseäni sijoittamassa esim. tupakkatuotteisiin ym.
- Aseet, ihmiskauppaa aiheuttavat alat
- Alkoholi, tupakka, kannabis ym päihteet, uhkapelit, öljyteollisuuden sektori
- Ne jotka yhteistyössä Aasia alueen ihmisoikeusrikkomuksia harrastavien kanssa
- Teollisuudenalat ja raaka-aineet, joissa en näe tulevaisuutta.
- Tupakkateollisuus, rypälepommit ja aseeteollisuus, lapsityövoiman käyttö.
- Kiinalaisis tuotteita
- Turkistarhaus, alkoholi, aseet, aikuisviihde, tupakka, kannabis.
- Tupakkateollisuus, lapsityövoima
- Öljy
- Lapsityövoima
- En osaa sanoa
- Mm. Halpatuotanto

- Fossiiliset raaka-aineet
- Aseteollisuus, kannabis

Kysymys 17, avoimet vastaukset.

Mitkä arvot korostuvat sijoitussalkussasi?

- Kotimaisuus
- -
- Vastuullisuus
- Kestävä kehitys
- Uusiutuva energia
- En osaa sanoa
- Ympäristö
- Ilmasto
- Suomalaisuus
- .
- Työntekijöiden ja eläinten ja laajan asiakaskunnan hyvä kohtelu, rehellisyys,
- Raha
- Eläinten hyvinvointi
- ilmasto, vesi, metsä
- Teen sijoituksiin kohdistuvat päätökset laskelmien ja harkinnan mukaan. En niinkään arvojen.
- Tuottavien kohteiden valinta, yhtiöiden jatkuvuus. Pysin minimoidaan Kiinaan sijoittamisen.
- kestävä kehitys
- Tarpeellisuus
- Ympäristöystävällisyys, eettisyys
- Sosiaalinen vastuu
- Kestävä energia
- Ympäristö ja kestävä kehitys
- Kestävä kehitys—> tuote kestää aikaa ja nykyistä ESG trendiä
- Eettisyys, avoimuus, helppous, ekologisuus
- Vastuullisuus, läpinäkyvyys, vakaa tuotto
- Luonto/ympäristö
- En osaa sanoa.
- Avoimuus, vastuullisuus
- Ihmisoikeudet, tasa-arvo, tasainen osingonmaksaja
- Ympäristöarvot ja sosiaalinen vastuullisuus.
- Eettisyys, vastuullisuus.
- Ilmasto ystävällisyys. Osakkeissa kehittyvä teknologia, kuten aurinkoenergia ja sähköautot, mutta osakkeita minulla ei vielä ole.
- Sijoitan itseäni kiinnostaviin aloihin. En mieti arvoja sijoittamisessa vaan lukuja.
- Ympäristövastuu
- Vastuullisuus, järkevyyt
- Hyvät työolot, vakaus, toiminta pääosin länsimaissa (=läpinäkyvyys), kehityshakuisuus, hyvä taloudellinen kunto

- Ekologisuus, sosiaalinen vastuu
- Suomalaiset, kaikki omistamani osakkeet ovat suomalaisten yritysten. Rahastoissa on amerikkaa ja kiinaa.
- Maantieteellisesti lähellä.
- Terveys
- Ympäristöarvot
- Kotimaisuus ja ydinenergia.
- Ympäristö ja yhteiskunnallinen vastuu, muutkaan eivät ole yhtään vähemmän tärkeitä, mutta luonto on tärkeintä
- Lähialue eli pohjoismaalaisuus
- Ympäristöystävällisyys, ihmisarvot
- Pysin sijoittamaan kotimaisiin pörssiosakkeisiin. Yritykset ovat tunnettuja ja suomalaisuudesta tulee hieman enemmän tae siitä, että yritykset toimivat vaatuullisesti.
- Osinkotuotto, arvonnousu
- Kestävyys ja kestävä tulevaisuus
- Tulevaisuus lapsille ja siitä eteenpäin
- Vastuullisuuden lisäksi esim osakkeissa yrityksen paikallisuus
- Kansainvälisyys, liberaalius, nykyaikaisuus
- Kestävä kehitys, ekologiset innovaatiot
- En tiedä
- XX
- Kohtuullisella riskillä kohtuullisia tuloja
- Tuotto pitkällä aikavälillä
- Vapaus, innovatiivisuus, Tasa-arvo, kotimaisuus
- Uusiutuva energia, kestävä kehitys, kotimaisuus, omat mielenkiinnon kohteet.
- Ympäristön suojelu, sosiaalinen vastuullisuus ja ihmisoikeudet: ei lapsityövoimaa, pakkotyötä ym.
- Esg
- Ei mikään
- Tällä hetkellä suomalaisuus, läpinäkyvyys, ymmärrettävyys.
- Ympäristö, vastuullisuus, hajautus
- Eettisyys, kannattavuus
- Pitkäikäisyys, vakaus, ympäristöystävällisyys, ihmisoikeudet, läpinäkyvyys
- Ympäristö ja ihmisoikeudet
- Kotimaisuus, vastuulliset yritykset
- Kotimaisten yritysten tukeminen, globaalisuus